

AKTUALNO Vprašanje

Kot trdijo mlečarji strokovnjaki in tudi posamezne mlekarne, je mleka na Gorenjskem preveč, prav gotovo pa v zadostni meri.

Toda dogajajo se primeri v posameznih prodajalnah mleka v Kranju — taki in podobni primeri pa so bržkone tudi v ostalih industrijskih srediliščih Gorenjske — ko mleka predčasno zmanjka. Zgodi se, da katera izmed stalnih strank vzame kak dan liter mleka ali celo dva več, zato ga pa za druge stranke — tudi stalne — zmanjka.

To se vsakokor pri sedanjem stanju ne bi smelo dogajati.

Ko smo iskali vzroke tem pojmovom, smo zvedeli, da uslužbenke posameznih prodajalnih naročij le toliko mleka, kolikor ga lahko prodajo — se pravi, da ga raje naročijo manj kot več. Če jim mleko ostane, same tvegajo, ali se bo pokvarilo ali ne.

Vprašali smo tudi Zadružno mlekarino v Kranju in predlagali, naj bi se prodaja mleka organizirala tako, da bi poslovodkinje prodajaln lahko naročile tudi, na primer, do 50 litrov mleka več — brez skrbi, da bi ga v primeru, če ga ne bi prodale, morale same plačati. Mlekarne pa naj bi organizi-

rale po koncu obratovalnega časa odvoz preostalega mleka v mlekarino. — Trdijo, da bodo to zadevo v kratkem uredili.

Prav zares se ne bi smelo dogajati, da bi potrošniki ostajali brez mleka ne glede na to, kje ga bodo kupili in v kateri prodajalni. Smo že tako daleč, da mora pač začeti trgovina elastične skrbi za potrošnika in se mu tudi približati. Vztrajanje na nekaterih okostenih oblikah trgovanja — značilnih za dobo prejšnjih let — brez dvoma ni umestno, niti za potrošnika, še manj pa bo za podjetje. I.A.

AKTUALNO Vprašanje

Za smotreno obnovo podjetij je na razpolago dovolj investicijskih sredstev

najbližji prihodnosti daleč čim večjo materialno korist.

Glede lastne udeležbe pri najemanju investicijskega posojila določa odlok polog v višini 50% amortizacijskega sklada, so objavljeni že v Uradnem listu FFLRJ štev. 8 z dne 20. februarja letos. Vendar je bilo treba, da bi se pospešila obnova podjetij, dati k odloku še nekaj dodatnih pojasnil.

Letošnja vsoča, namenjena za obnovno industrije, znaša 21 milijard 400 milijonov dinarjev. Pravilna poraba tega zneska bi morala zagotoviti predvsem večjo proizvodnjo blaga za široko potrošnjo, kar naj bi prispevalo k stabilizaciji tržišča in postopnemu povzročevanju življenskega standarda.

Dosej pa so podjetja premašile razpravljala o obnovi. Prošenj je investicijska posojila — bodisi v dinarskih sredstvih bodisi v tujih valutah — je pri investicijski banki že zelo malo. Kolikor pa je bilo dosej predloženih rekonstrukcijskih planov, so po večini vsi preveč obsežni in premašile ekonomsko utemeljeni. Podjetja bi morala začeti mnogo realnejše predvideti svoje potrebe po investicijski opremi in dati prednost predvsem tistim naložbam, ki bodo v

Da bi se podjetjem omogoči-
la čim hitrejša obnova, se pri-
pravlja tudi odlok o sprostitvi
vse amortizacije. Manjšim pod-
jetjem se bodo sproščena sred-
stva dala v celoti, večja podjetja
pa bodo dobila za blokirani del amortizacije obrestne obvez-
nice.

Za pospešeno obnovo in mo-
dernizacijo industrije je na raz-
polago tudi precepnja vsoča tu-
jih deviznih sredstev. Trenutno
je v jugoslovanskem merilu na
razpolago deviznih sredstev v
višini približno 114 milijonov
dolarjev. Vsako podjetje, ki na-
merava uvažati strojno opremo,
bi se moralo za nabavo tujih
plačilnih sredstev čim prej
obrniti na investicijsko banko v
Ljubljani.

Iz navedene vsoče deviznih
sredstev se bo pospeševal celo
uvoz opreme, ki jo izdelujejo že
doma, predvsem teke, ki jo pri-
nas doma izdelujejo podjetja, ki
imajo na tržišču popoln mono-
pol. S tem v zvezi se bo nedvomno močno zaostriло vpraša-
nje cen in pa kvaliteta opreme.
To pa bo s svoje strani spet
vplivalo na pocenitev končnih
izdelkov.

Po ugotovitvah posvetovanja
direktorjev podjetij in predstavn-
nikov samoupravnih organov o
problemih finansiranja rekon-
strukcij po jugoslovanski investicijski banki — to posvetova-
nje je bilo v petek na OLO —
so investicijski programi podje-
tij na zelo nizki strokovni ravnin. Zaradi bilo treba najti za
njihovo izdelavo res sposobne
ljude. Težave so tudi v tem, da
okrajne komisije večkrat potu-
jujejo investicijske programe na
sleplo in ima zato podjetje potem
nevzpostavljenost pri najemanju poso-
jila.

Da bi obnovo industrije
opravljali čim bolj smotorno, bo
banka v najkrajšem času napra-
vila anketo o perspektivni ob-
novi v vseh podjetjih. Prav bi
bilo zategadelj, da bi podjetja
res dobro — predvsem pa čim-
prej — pripravila načrte za
lastno obnovo in modernizacijo,
seveda v skladu z našimi mož-
nostmi in potrebami.

GLAS GORENJSKE

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

LETO X. — ŠT. 29 — CENA DIN 10.—

Osnutki občinskih
družbenih planov

KAJ NAMERAVAMO STORITI ZA IZBOLJŠANJE PRESKRBE

NA JESENICAH: LETOS PREDVSEM TRŽNICA

Na Jesenicah je preskrba še zlasti nezačakovljiva. Ljudski odbor se nagnilje k odločitvi, da bi se letos lotili gradnje tržnice (za trgovino, obrt in gostinstvo) na razpolago okrog 25 milijonov dinarjev občinskega investicijskega sklada. To bi bila letošnja prvenstvena naloga. Tržnica bi stala okrog 30 do 35 milijonov dinarjev, da bi jo dogradili v dveh letih, ta čas pa bi si pomagali s tržnimi paviljoni, v katerih naj bi zadruge in bližnja posestva prodajali svoje pridelke. Približno 6 milijonov dinarjev iz lanskih neuporabljenih sredstev nameravajo dati za preureditev pekarne, nujno pa bi potrebovali povsem nov moderen pekarski obrat. Hudo potrebujejo mlekarino in klavnicico. Prevozno podjetje ima samo 3 izrabljene kamione, zato hoče nabaviti letos vsaj še enega, ker sicer ne more dovajati kmetijskih presežkov od drugod na Jesenicah. Hkrati s tržnico se pojavlja problem skladis, ker jih nini, se jeseniška trgovina ne more založiti z oziromico v času, ko so cene najugodnejše. Trgovsko podjetje »Zarjava« pa se loteva gradnje poslovnega in stanovanjskega poslopja.

V RADOVLIŠKI OBČINI: PREDLOG
ZA TRGOVSKO - STANOVANJSKO
POSLOPJE

V radovljiski občini razpravljajo o tem, ali naj letos razpoložljiva sredstva za razvoj trgovine razdelijo na več interesentov ali pa naj jih investirajo na enem koncu. Obstaja predlog za gradnjo kombiniranega trgovsko - stanovanjskega poslopja v Le-

scah, v katerem bi bila spodaj skladisca in lokalni, zgoraj pa stanovanja, kar bi bilo okrog 20 milijonov dinarjev. Urediti je treba klavnicico, trgovino pa opremiti s hladilnimi napravami. Po- sebno vprašanje je trgovska mreža v Kropi in Kamni goricah. Razen tega je v radovljiski občini nujno potrebna posebna trgovina s turističnimi spominki.

V TRŽIČU BODO LETOS DOGRADILI PEKARNO

V Tržiču je najhujša težava v oskrbi zaradi pekarne, ki pa jo bodo letos predvidoma dogradili. Graditi tudi trgovski stanovanjski blok v novem naselju »Na fabriki«, v katerem bo pet lokalov. Trgovski podjetji »Preskrba« in »Prehrana« potrebujejo prevozna sredstva Klavnicica nima hladilnih naprav, ki bi stale 12 do 14 milijonov dinarjev, medtem ko so tržiške mesnice razmeroma še kar urejene. Misliši je treba tudi na tržnico, ki se zdaj stiska kar na dvojničku občinskega upravnega poslopa, vendar za zdaj zanjo še ni sredstev.

O vseh teh problemih bodo razpravljali tudi zbori volivcev, na katerih naj volivci povedo svoja menina o tem, kako naj občine uporabijo letošnja razpoložljiva investicijska sredstva za trgovino, da bi se učinket teh investicij poznal čimprej in tam, kjer je najbolj nujno. Nekatere probleme pa bi občine dokaj hitrejše uredile, če bi tudi organi delavskega upravljanja bolj docemeli, da gre pri tem za urejanje stvari, ki lahko izdatno vplivajo na proizvodnost dela in bi zato v ta namen prispevali tudi nekaj svojih sredstev.

Z.

Poljsko gospodarsko delči, ki se je med obiskom pri nas zanimala zlasti za lahko industrijo, obrt in komunalna vprašanja, je sprejel tudi predsednik ObLO Kranj Vinko Hafner

Prva letošnja mladinska delovna brigada iz kranjskega okraja je odšla na otok Stenjak, ki ga bo preurejevala v letovišče za gorenjske otroke

naš razgovor

»NAŠ PIONIRSKI ODRED SE UVELJAVLJA«

Tovarišica Zdenka Renkova je od letošnjega februarja predsednica Pionirskega starešinskega sveta na Primškem. O delu sveta in pionirjev v tem času nam je marsikaz z zadovoljstvom povедala. Naj navedemo le nekaj njenih ugovotitev.

Pionirski odred »Staneta Kovačiča« se je že dne 1. marca pridružil ostalim odredom pri tekmovanju za Dan mladosti. Patronat nad njim je prevzela tovarna IBI, kjer so dobili tudi ostanke blaga, da je krožek za deklinska ročna dela lahko pričel delati. Dramatski krožek, ki je bil ustanovljen v začetku šolskega leta, se je med tekmovanjem še izpopolnil. Za igro »Vedež« so imeli pionirji že bračne vaje, uprizoriti pa jo nameravajo v začetku maja. Tudi obadvaja pevska zborna pridno vadita, da bosta še ta mesec lahko nastopila. Tamburaški orkester pa se pripravlja na sodelovanje pri akademijah.

Pionirji sodelujejo nadalje še v literarnem, šahovskem, strelskem, sadjarjem, gaisliskem, prometnem in gozdarskem krožku. Mladi sadjarji in vrtnarji so pred kratkim že uredili cvetlični vrt pred šolo ter posadili drevesa.

»Koliko pionirjev je vključenih v krožke?«

»V številne krožke so zajeti vsi učenci osnovne šole Primškovo, ki jih je 186. Manjka nam le prostorov. Pionirji se zbirajo v šoli, v zadružnem domu, v gaisliskem domu, medtem ko obiskujejo krožek za deščko ročna dela celo v privatnem stanovanju.«

»Kako se uveljavlja celotni odred?«

»Stab odreda je imel že vrsto skupnih sestankov. Pionirji so ustanovili tudi posebno blagajno za prostovoljne prispevke. Sklenili so, da bodo tekmovali v učenju in da bodo boljši učenci pomagali slabšim. Predvideli so izlete za dan Zelenega Jurija, izbrali igro in prevzeli skrb za partizanske grobove. Za 8. marec je odred sam pripravil proslavitev Praznika žena.«

»Kako spremišajo to aktivnost otrok njihovi starši?«

»Oboji, pionirji in starši so zadovoljni, ker je to v korist njim samim. Starši pa se razen tega ni treba bati, da bo njihove otroke pokvarila ulica,« je končala pripovedovanje prizadevna tovarišica Renkova.

—ey

TE DNI PO SVETU

× Predsednik Združ. držav Amerike Eisenhower je pred kratkim na sestanku z novinarji izrazil upanje, da bodo neposredna pogajanja z Egiptom o Suezu pivedla do zadovoljive ureditve tega vprašanja. Amerika za sedaj ne namerava predložiti tega vprašanja Varnostnemu svetu.

× Iz Kaira pa se je izvedelo, da so se v sredo nadaljevali egiptsko-ameriški razgovori. Zunanji minister Favzi se je sestal z ameriškim veleposlanikom Hareom. Poučeni krogi sodijo, da je Hare izročil Favziju ameriški odgovor na stališče Egipta o upravi prekopa.

Ne izključujejo možnosti, da so Združene države Amerike stavile nove predloge in da bi generalni sekretar Organizacije združenih narodov Hammarskjöld znova utegnil priti v Egipt.

× Iz Pariza poročajo, da sta se v okviru obiska britanske kraljice v Parizu sestala zunanjina ministra Francije in Velike Britanije — Pineau in Lloyd in ponovno proučila položaj v zvezi s plovbo po Sueškem prekopu. Minista sta govorila tudi o skupnem evropskem tržišču in Evroatomu.

× Kot poročajo iz Aten je ciprski nadšef Makarios, ki se sedaj mudi na Magadaskarju izjavil, da želi imeti razgovore z britanskimi predstavniki le na Cipru. Kar se tiče turške manjšine, je Makarios ponovil svoje stališče, da bodo Turki na Cipru deležni vseh manjšinskih pravic in da ne more privoliti v to, da bi pri pogajanjih sodelovali kot enakopraven partner. V primeru, da pogajanja z britanskimi predstavniki ne bodo uspešna, meni Makarios, da bi bilo treba ciprski problem znova predložiti Organizaciji združenih narodov.

× Agencija TASS poroča, da je sovjetsko veleposlaništvo izročilo ameriškemu ministrstvu noto, v kateri protestira proti diskriminacijskim ukrepom zoper nekatere sovjetske ladje, ki plujejo skozi Panamski prekop. Nedavno tega so policijski stražniki podrobno pregledali nekatere sovjetske ladje. Sovjetska vlada protestira proti tem diskriminacijskim ukrepom, češ da pomenijo grobo kršitev načela popolne enakosti v plovbi po Panamskem prekopu kot mednarodni pomorski poti.

× Predsednik britanske vlade Macmillan je v sredo spregel posebnega odposlanca japonske vlade Macušito in mu ob tej priložnosti izročil odgovor svoje vlade na japonski protest glede napovedanih britanskih poskusnih jedrskih eksplozij na Božičnih otokih. Po sestanku ni bilo objavljeno nobeno sporočilo, zato menijo, da je britanska vlada v svojem odgovoru sporočila Japonski, da bodo na vsak način opravili te jedrske poskuse.

IZDAJA ČASOPISNO ZALOŽNIŠKO IN TISKARSKO PODJETJE »GORENJSKI TISK« / DIREKTOR SLAVKO BEZNIK / UREJA UREDNIŠKI ODBOR - ODGOVORNI UREDNIK MIRO ZAKRAJŠEK / TELEFON UREDNIŠTVA ŠT. 475, 397 — TELEFON UPRAVE ŠT. 475 / TEKOČI RACUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRAJNU 61-KB-1-Z-135 / IZHAJA OB PONEDELJKIH IN PETKIH / LETNA NAROČNINA 600 DINARJEV, MESECNA 50 DINARJEV

LJUDJE IN DOGODKI
RICHARDS POTUJE PO BLIŽNJEM VZHODU

Dolgo je trajalo, preden so v ameriškem kongresu dodata pretresli vse vidike novega ameriškega načrta za Bližnji vzhod — tako imenovane Eisenhowerove doktrine in ji prisilili petat odobritve. Že med razpravo se je pojavila vrsta očitkov, ugovorov in pripomemb na rovaško in gospodarske pomoči Bližnjemu vzhodu v okviru doktrine. Nekateri kritiki, kot demokratski kandidat za podpredsednika ZDA Kefauver, so bili zelo določni v svojem nasprotovanju Eisenhowerovevemu načrtu in so odkrito zatrjevali, da se za doktrino skriva le koristi ameriških petrolejskih družb. Toda medtem, ko se je vsa razprava v kongresu sušala v glavnem le okrog upravičenosti in koristnosti Eisenhowerove doktrine, pa je glavni odgovor prišel le iz dežela, ki jim je doktrina namenjena — z Bližnjega vzhoda.

Novi ameriški načrt je naletel na hladen in nezaupljiv sprejem pri večini držav z bližnjevhodnega področja, razen pri tistih, ki so že poprej vezale svojo usodo na barto zahodne politike. Prvi odmev pa je bil tudi prva preizkušnja Eisenhowerove doktrine, še preden se je začela uveljavljati v praksi.

V Washingtonu so takoj spoznali, da bo treba novo politiko zelo počasi in potrežljivo vcepljati narodom Bližnjega vzhoda. Zato so kot predhodnico in izvidnico načrta samega poslali na Bližnji vzhod veleposlaniku Jamesu Richardsu, posebnega Eisenhowerovega svetovalca za Bližnji vzhod. Richards je bil pred tem dolgo vrsto let predsednik zunanjopolitičnega odbora Predstavnika doma ZDA in si je na tem položaju pridobil pomembne izkušnje, ki ga še posebej usposablja za tako zapupno in odgovorno nalogo.

Neposredni stiki podpredsednika Nixon-a z nekaterimi prizadetimi državniki ob njegovi politični ekspediciji po Afriki, kar so tudi razgovori s kraljem Saudove Arabije v ameriški prestolnici, so pokazali, da se dá med širimi očmi laže pogovoriti in tudi prepričati previdine arabske in muslimanske politike. Jamesu Richardsu so torej zaupali nalogu, da osebno razpolomači in napravi reklamo za novi ameriški politični proizvod — Eisenhowerovo doktrino. Richards je dosegel že opravil glavni del svoje propagande in izvidniške turneve po Bližnjem vzhodu. Obiskal je Libanon, Lepišo, Turčijo, Iran, Pakistan,

Afganistan in Irak, zdaj pa se mudi še v Saudijsko Arabijo.

Ker je bistvo Eisenhowerove doktrine že znano, nam je tudi jasno, o čem je govoril posebni Eisenhowerove odposlanec. Kar pa je pri tem zanimivo, je to KAKO je to povedal. V Pešavaru je Richards med drugim izjavil: »Neka dežela se lahko izreče za komunistični režim — temu ne nasprotuje niti ZDA niti Eisenhowerova doktrina. Na ljudstvu je, da izbere. Vsekar zelo zanimiva in nenačadna izjava iz ust ameriškega diplomata! Richards je tudi nečeho ponavljal, da bo obiskal samo tiste dežele, ki bi to želele. Skratka: zelo »nevzsiljivo! Po obisku v Pakistangu pa je v skupnem poročilu rečeno med drugim tudi to: »ZDA ne želijo vzpostaviti vplivnostnega območja na Bližnjem vzhodu, nê želijo izpolnit »praznino« na tem področju ali zgraditi novih vojaških oporišč.«

To je vsekakor nov jezik, ki se bistveno razlikuje od vseh napovedi ob rojstvu Eisenhowerove doktrine. Nikomur ni namreč skrivnost, da je prav zapolnitev »praznine«, ki je nastala po umiku anglo-francoskega vpliva z Bližnjega vzhoda, bila osnovna misel, ki je

porodila doktrino. S tem je tudi povezana ideja o vplivnostnem območju, saj Eisenhowerova doktrina izrecno govori o nevarnosti pred »komunizmom«, pred katerim hoča doktrina obvarovati dežele Bližnjega vzhoda. Cemu torej nova takтика?

Razvoj današnjega Bližnjega vzhoda je pač pokazal, da z vsej letevanjem tujega vpliva ali nezačelenje začetele niti mogče pridobiti svobodoljubnih arabskih narodov. Težnja po samostojni in neodvisni politiki je danes v večini dežel Bližnjega vzhoda že močnejša od vabiljivega selestev dolarskih bankovev. Ameriška diplomacija mora zato iskati nova gesla, da bi prebrala hladni oklep arabske nezaupljivosti. Seveda pa takia gesla še ne pomenijo tudi načelne spremembe v ameriški politiki, ampak so le taktična poteza, prilagojena novemu utripu na Bližnjem vzhodu. Richardsove izjave so torej še vedno prej prebrisana reklama spretatega trgovskega potnika, ki pa znanec resnično nove ameriške politike na Bližnjem vzhodu. Drugače tudi ne more biti, saj bi v tem primeru niti Eisenhowerova misija ne bila več potrebna.

MARTIN TOMAZIC

kratko, vendar zanimivo

PRVA MLADINSKA DELOVNA BRIGADA JE ODŠLA NA DELO

V ponedeljek je odšla iz Kranja prva mladinska delovna brigada vaške mladine. Brigadirji bodo urejevali otrok Stenjak, tako da bodo otroci lahko že letošnje počitnice čim udobnejše preživeli v tem kraju. Ostale brigade delavske in šolske mladine bodo odšle junija ali julija.

600.000 DIN ZA PROSLAVO 1. MAJA NA JESENICAH

Delavski svet Železarne je na zadnjem zasedanju sklenil, da bo prispeval 600.000 dinarjev za osrednjo proslavo in praznovanje 1. maja na Jesenicah. Priredili bodo množični izlet na Poljane nad Jesenicami. Tam bodo razne kulturne in športne prireditve in ljudsko rajanje.

SPET INTERNA PRODUKCIJA GLASBENE SOLE JESENICE

Kakor še nobeno šolsko leto, organizira Glasbena šola na Jesenicah v letošnjem šolskem letu mesečne interne produkcije. Zadnja je bila v torku. Nastopilo je 22 gojenjev klavirja, violine, violončela, klarineta, flavute in solo petja ter pionirji pevskega zborja. Producija, četudi interna, je bila kvalitetna.

U. ODKRILI SO SPOMINSKO PLOŠČO NA KOPRIVNIKU

V nedeljo je bila v počastitev dnevnih mladinskih delovnih brigad na Koprivniku manjša svetčanost. Odkrili so spominsko ploščo, na krajcu, kjer so lani

mladinske delovne brigade sodelovale pri gradnji ceste, ki veže Pokljuko z Bohinjem. Ploščo je odkril član predsedstva OK LMS Marjan Markovič. Svetčanosti se je udeležilo precej mladincev in mladink, brigadirjev in takih, ki bodo letos odšli na delovne akcije.

SKOČILA STA Z DRVEČEGA VLAKA

Pred dnevi je potovala z vlačkom Ljubljana-Jesenica skupina šestih Beograđanov, ki so imeli namen pobegniti čez mejo. Med vožnjo so opazili, da jih zasledujejo organi Ljudske milice, zato sta dva skočila iz drvečega vlaka. To sta bila brata Petrović iz Beograda. Prvi je skočil z vlaka pred železniško postajo v Radovljici, drugi pa pred železniško postajo Lesce. Pri padcu sta dobila obadva težje telesne poškodbe. Prepeljali so ju v bolnišnico na Jesenicah. J.S.

NESREČA V KAMNIŠKIH PLANINAH

V torku, 9. aprila je skupina gorskih reševalcev pod severno steno Ojstrice našla trupli ponosrečenih alpinistov Marka Duljarja in Franca Zupana. V sobotu popoldne sta se odpravili iz Kamniške Bistrice na Korošico, naslednje jutro pa sta namernala nadaljevanje pot preko Ojstrice in Planjave na Kamniško sedlo ter naprej v Bivak pod Skuto. Še isto popoldne sta vstopila v severno steno Ojstrice, da

bi preplezala Herletovo smer. Zajel ju je silen vihar z gosto meglo. V nedeljo so ju pogrešili člani gorske reševalne službe Jugoslavije, ki imajo na Korošici tečaj, so popoldne priteli iskati ponosrečenca. V torku sta jim pridružili skupini reševalcev iz Celja in Ljubljane, pa tudi Kamničani so prišli pomagati. Po vsej verjetnosti je Dušan Duljar in Zupan posnel plaz in tako sta močno poškodovana obležala pod steno.

V SPOMIN MLINARJEVEGA PETRA

11. aprila 1942 je bil v Dragi pri Begunjah po težkem mučenju ustrezen zaveden Slovenec, aktivist NOB od leta 1941 Peter Markovič, mlinar in brodar z Okroglega. Po petnajstih letih se ga vaščani iz Okroglega, okoličani, posebno pa še aktivisti, hvaležno spominjam. Prenekatere temna noč nam je še vedno v spominu, ko je Peter pozdravljalo prevažal preko Save partizane in orožje. Na mučenje gestapovev v begunjskih zaporih Peter ni odgovarjal z besedami. Vrnil je udarec za udarec in zato je moral tako kmalu umreti. Dragega Petra se pogosto spominjam in priprevujemo otrokom ter ostalim o njegovem junaštvu. Posebno še te dni, ko obiskujemo njegov grob v Dragi. Križnar.

V KRAJSKI GORI BODO PRAZNIVALI KRAJEVNI PRAZNIK

Te dni je SZDL v Kranjski gori sklical sestanek množičnih organizacij, na katerem so sestavili program za praznovanje krajevnega praznika, ki bo 18. maja. Letos se bodo omejili le na svečano akademijo in celovčerni pevski koncert pevskega zborja DPD Svoboda. Mladinska sekcija Svobode bo v tednu pred praznikom priredila kulturno zabavni večer, prav tako pa bodo v počastitev praznika na sporednu razne športne prireditve.

govoril o disciplinskih prestopkih dijakov ter o nekaterih tekočih zadevah, predsednik šolskega odbora Peter Klavčič pa o delu odbora.

DOBER NAPREDEK

Uspeh, ki so ga ugotovili na tretji redovalni konferenci nižje gimnazije v Kranjski gori, je pokazal, da so dijaki v marsičem napredovali. Izdelalo je namreč 53 % dijakov, medtem ko jih ima 16 % po eno nezadostno oceno. Kaže, da bo uspeh ob koncu šolskega leta razmeroma dober, zlasti še, če bodo slabšim učencem pri delu pomagali vzgojitelji.

V PREDOSLJAH BODO USTANOVILI ŽENSKO DRUŠTVО

Zene iz Predoselj bodo v kratkem ustanovile svoje društvo. Že večkrat so izrazile željo, da bi se zbrale in od časa do časa pomenile o problemih, ki jih tarejo, saj bi jih s skupnimi močmi najlaže reševali.

SLABA UDELEŽBA NA OBČNEM ZBORU RK

V sredo zvečer je imela krajevna organizacija Rdečega križa v Predoselju redni letni občni zbor, na katerem je bila udeležba zelo slaba. Delo organizacije je bilo v preteklem letu plodno. Pred dnevi je bil zaključni 3-mesečni zdravstveni tečaj, ki so ga obiskovala mladina dekleta. Organizacija je sodelovala pri vseh akcijah Rdečega križa in pomagala pri urejanju kanalizacije na vasi. Stevilo krovodajalcev so sklenili v tekočem letu še povečati.

OBČNI ZBOR RK V KRAJSKI GORI

V torku, 2. aprila je bil v prostorih osnovne šole v Kranjski gori občni zbor RK, ki se ga je od 464 članov udeležilo le 56. Po uvodnem predavanju dr. Vidaniku o našstanku in pomenu organizacije RK so odborniki poročali o delu krajevne organizacije v preteklem letu. Zlasti je navzoče zanimalo poročilo o delu šolske mlečne kuhi. Sprejeti so bili nekateri kriptni sklepi in izvoljen nov odbor.

KAJ SODIMO O...

POUKU MORALNE VZGOJE

Oče treh šoloobveznih otrok: »Za osnovne šole in nižje razrede gimnazije je pouk moralne vzgoje prav gotovo potreben. Tu mislim predvsem na lepo vedenje. Prepričan sem, da bi se dalo otroke marsikaj naučiti, če bi jim učitelji praktično pokazali (z vajami) kako se pozdravi, kako se je treba vesti v slaščarni, v kinu, pri mizi itd. To naj bi bila formalna stran pouka, medtem ko bi vsebinsko lahko izpopolnili ure moralne vzgoje s plastičnim pripovedovanjem dogodkov iz NOB, da bi otroci resnično doživel veličino partizanskega boja, spoznali pomen tovarištva itd. Tudi oddaje »Se pomnite, tovariši, ki so zdaj v radiju ob nedeljah, bi bilo dobro preložiti na delovnike in jih vključiti v pouk moralne vzgoje. Vzgojite pionirjev bilo lahko prevzeli tudi starešinski svet. Člani le-teh bi se v posameznih odredih lahko o marsičem pomenili z otroci, ki bi prav gotovo najbolj kritično ocenili vedenje svojih tovarišev.«

Prosvetni delavec: »Težko je soditi o potrebnosti, a še težje o nepotrebnosti učnega predmeta, družbeno - moralne vzgoje v šolah. Nekaj pa je jasno: učni predmet družbeno - moralne vzgoje ni

dosej povsem zadostil namenu, ki mu ga pripisujemo. Je že tako, da učnica seznanja predvsem s splošnimi osnovnimi etičnimi načelom dostiškat zelo abstraktno in moralizirajoče. Družbena morala, mišljena s stališča družbeno - politične aktualnosti, to je socialistična morala, pa pri vsem tem čestokrat obvini v zraku. Namen, vzgojiti otroka v člana družbe v socialističnem smislu, je prvotni in neizpremenljiv, oblike pa, ki vodijo k temu, so stvariskanja in prizadevnosti vseh vzgojiteljev. Končno besedo k temu bo vsekakor morala izreči reformiranata.«

Članica šolskega odbora: »Ure moralne vzgoje marsikaj niso izpolnjene s tisto vsebino, ob kateri bi se učenec res vzgajal v pravem socialističnem duhu. Zdi se mi, da si učitelji in profesorji še vedno niso na jasnen, na kalkšen način naj bi otrokom posredovali snov s tega področja. Prav iz omenjenih vzrokov jim služijo te ure večkrat za to, da nadomestijo ostale predmete, za katere jim sicer zmanjka časa. Moralno vzgojo bi po mojem mišljenju vsak profesor moral vključiti v svoj učni predmet. Brez tega ne bo uspehov. J.O.

»MEGLENI PRAH«

ZARADI JESENIŠKEGA PRAHU IN DIMA

O zadnjem ozračju na Jesenicah, katero povzročajo dijrniki jeseniške Železarne, je bilo zadnje čase precej govorja. Nekateri trdijo, da so bila nekatera poročila v tisku objektivna, druga zopet neobjektivna. Kje je resnica, bo bržko težko ugotoviti. Verjetno pa bo nekje na sredini.

Dejstvo je namreč, da je ozračje na Jesenicah v takih meri zasičeno z dimom in prahom, ki ga izpuhajo številni dijrniki Železarne, da je doseglo strupeno stopnjo in torej škoduje vsem živim bitjem: ljudem in rastlinam. Tega prav gotovo ne smemo zanikati.

»Prah okoli jeseniškega dima in prahu pa so dvignili v zadnjem času tudi odnosi med Železarno in Občinskim ljudskim odborom na Jesenicah, katere lahko ocenjujemo za vse prej kot pozitivne in za rešitev tega perečega problema konstne.

Kaj je pravzaprav dvignilo prah?

Ze 15. februarja 1956 je občinski ljudski odbor na Jesenicah imenoval posebno komisijo za proučitev škodljivosti tovarniških plinov Železarne. V komisijo so bili imenovani zastopniki Občinskega ljudskega odbora ter Železarne, strokovnjaki s področja kmetijstva, gozdarstva, gradbeništva in zdravstva.

Komisija je ugotovila, da se iz dilmnikov širijo v ozračje predvsem plinaste in trdne odpadne snovi. Te nastajajo pri izgrevanju premoga in drugih goriv. Ugotovljeno je namreč, da že najmanjše količine SO_2 v zraku škoduje rastlinam in seveda tudi ljudem. Tovarniški prah je že sam na sebi škodljiv in vpliva na zdravje ljudi. Indirektno je ta prah škodljiv predvsem zaradi tega, ker povzroča meglo in zavira ultravioletnim žarkom delovanje, direktno pa vpliva na človeški organizem mehanično, kemično in biološko. Posledice so okvare, poškodbe in vnetja sluznic in kože, zlasti obolenja dihalnih ter tudi prebavnih organov.

Na Jesenicah je ozračje že doseglo strupeno stopnjo.

To so strokovne ugotovitve komisije, podprtje z vrsto podatkov in številk.

Te številke in podatki so bili nato tudi posredovani javnosti, ki je bila na ta način seznanjena s tem problemom.

V glasilu Železarne Jesenice »Železar« št. 2/57 pa je objevil ing. Milan Marolt nekač odgovor na vse doseganje pisanje časnika o tem problemu. Zlasti velja ta njegov odgovor članku, ki je bil objavljen v »Ljudski pravici« dne 4. februarja 1957 pod naslovom »Začist ozračje«.

V svojem članku »Dim, prah in boj za čisto ozračje na Jesenicah« predvsem spodbija trditve pisca članka v »Ljudski pravici« glede množine strupenega prahu in dima, ki je v jeseniškem ozračju. Nadalje navaja, da so številke popolnoma neutemeljene in na vsak način previsoke (čeprav so celotno analizirali strokovnjaki Centralnega higieničnega zavoda iz Ljubljane! — op. ured.)

ter da bi stroški za čistilne naprave, ki bi jih moral Železarna v ta namen nabaviti iz inozemstva, znašali pol milijona nem. mark.

V nadaljevanju svojega članka navaja ing. M. M. še tole: »Pa še nekaj. Prah bo izginil — plini pa bodo kljub čistilnim napravam ostali. Mogoče nekatera češnja ali zelenjava ne bo prenesla vpliva teh škodljivih plinov. Mogoče bodo moral posekati še katero smrekovo. Zavedati pa se moramo, da daje Železarna delo in kruh desetisočim ljudi na Jesenicah in bližnjih okolicah, skupnosti pa letno milijardne dohodka. Da, tu menda ne bo težka odločitev. Namesto, da nekateri taranajo, naj raje pogledajo, katero rastlinstvo je odpornejše, kako bodo čimprej preselili šolo iz najožjega območja podjetja, kako bodo nudili delovnemu človeku in njegovemu družini, da se izogne neposredni okolici tovarne izven delovnega časa... Saj Železarna ni podjetje, ki dela za interes posameznikov. Nihče iz vodstva podjetja nima namena kogarkoli varati z napačnimi podatki ali jih morda prikrivati. Ali je mogoče, da se locijo na Jesenicah interesi Železarne in MLO? Nihče ne bo kritiziral in negoval, če bo vsak problem, ki nastaja, pravilno obravozen in dokumentiran. Toda treba se je posluževati resničnih podatkov in prave potti ter pravilno preceniti položaj in dane možnosti za reševanje problemov, ki so skupna skrb.«

Za kaj torej gre?

Nanizali smo torej navedbe »obeh plati« (o katerih prav sedaj na Jesenicah mnogo govorijo) okoli problema jeseniškega strupenega ozračja.

Ne bi se spuščali v razpravo o tem, ali je v ozračju pet ali morda deset ton strupenega plina več ali manj. Poudarili bi le nekatere nepravilnosti, ki nastajajo ob tem problemu v odnosih med Železarno in Občinskim ljudskim odborom.

Ce prideš na občino, ti bodo dejali: »Ob-

činski ljudski odbor se čuti odgovornega za zdravje svojih občanov, ki pa so pretežni del zaposleni tudi v Železarni. Zatorej so naši ukrepi povsem upravičeni in nočemo, da bi nam kdorkoli pozneje očital, da se za zdravje občanov nismo zavzeli. Čudi nas, da v Železarni ne kažejo toliko razumevanja za zgraditev čistilnih naprav, kot bi bilo glede na stanje potrebno.«

V Železarni pa ti povede takole: »Občinski ljudski odbor naj kar sprejema sklepne in roke, do kdaj morajo biti čistilne naprave urejene. Toda sredstev ni, vsaj v takih meri ne, da bi lahko nemudoma popravili stanje. Zadeva se bo že uredila.«

V teh dveh stališčih se pravzaprav zrcali nepravilen odnos Železarna : občina.

To je dokaj čudna stvar. Brez dvoma namreč ne bi smelo biti razprtij med Železarno in Občinskim ljudskim odborom, saj je samo v 45-članskem Občinskem ljudskem odboru 23 odbornikov-proizvajalcov iz Železarne. Torej imajo le-ti v Občinskem ljudskem odboru večino. Prevladujoč odstotek delavcev in uslužencev sodeluje tudi v družbenih organjih občine, mimo tega pa so širje člani kolektiva Železarne, ki niso člani Občinskega odbora, predsedniki različnih sveto-

Vsekakor ne kaže napravljati in elektrizirati vzdušja v odnosih med Železarno in občino, kar se sedaj nedvomno dogaja. Pot za rešitev tega problema, ki je brez dvoma perec (to nič ne dvomi — prav tako ne ljudje na občini, kot tudi v Železarni), je prav gotovo le v složnem delu in medsebojnem razumevanju, kajti ni nobenega dvoma, da tega problema, ki terja precešnja gmotna sredstva, ne bo mogla rešiti niti sama občina niti sama Železarna.

Stvar je torej v skupnih naporih, v delu z roko v roki ter brez kakršnihkoli očitanj na rovaš enega ali drugega...

I. Ausec

KRANJ ĆEDALJE BOLJ POTREBUJE UREJENO TRŽNICO, ZA KATERO PA ZDAJ ŠE NI NITI TOČNIH NAČRTOV NITI DOKONČNE LOKACIJE

DELO OBLO TRŽIČ V LANSKEM LETU NA SITU IN REŠETU

Na seji ObLO Tržič je pretekli petek predsednik občine Lovro Cerar obširno in izčrpno poročal o delu ljudskega odbora, svetov in njegovih organov ter o izpolnitvi družbenega plana ter proračuna za lansko leto.

IZ poročila posnamo najbolj zanimive ugotovitve. Lani je ObLO izdal 26 odlokov, obravnaval 151 raznih predlogov, od teh 83 gospodarskega značaja. Sveti so lani imeli v celoti 95 sej, na katerih je sodelovalo nad 1000 občanov. V občinskih uradih se je lani zglasilo skoraj 29000 državljanov. Tržički ljudski odbor štipendira osem zdravnikov, zobozdravnikov, medicinskih sester, sanitarnih tehnikov in instrumentark. 20 difikacij je ljudski odbor lani dal 1.500.000 din štipendij. Društvo je občina dala več kot 2 milijona din podpor. Splošna, zobna, otroška ambulanta in posvetovalnica so lani opravile skoraj 56.000 pregledov, lekarna je izgotovila skoraj 72.000 receptov, reševalna postaja je prepeljala 1000 bolnikov in 4250-krat vozičnika na hišne obiske bolnikom.

Stanovanjska stiska je v Tržiču slej ko prej velika, saj je še vedno 475 nerešenih prošenj za doletitev stanovanja, nekatera stare celo po več let. Hiše, vključene v stanovanjsko skupnost, z najemnimi ne dajejo dovolj sredstev, da bi se lahko vzdrževali. Skrajno težko je tudi stanje nekaterih šol v občini, kjer so prostori vse prej kot primerni za pouk.

Cetudi je bil družbeni plan lani sprejet šele sredi leta in so mnogi dohodki začeli do tekati šele v drugi polovici leta, je bil družbeni plan občine Tržič lani zadovoljivo izpolnjen. Realizacija po vrednosti je bila v gospodarskih organizacijah dosegrena z več kot 102 % (8 milijard 700 milijonov din). Državni prometni davek je bil ostvarjen v višini nad 2 milijardi ali 107 %, plač so podjetja ostvarila v višini 101 %, dobička pa so državne gospodarske organizacije dosegle malo manj kot 1 milijard 200 milijonov dinarjev, torej 98 % planirane zneska. Tržička podjetja so lani dosegla količinsko proizvodnjo s 99.4 %. Mnogo so izvazali v evropske in prekomorske države, toda plana izvoza kljub temu niso dosegla. Podjetja so lani izdala za investicije iz svojih skladov 143 milijonov din. Tržičko prebivalstvo je imelo v minulem letu 815 milijonov dohodkov od plač, pokojnini in odkupev. Od dohodkov so Tržičani lani potrošili 64 % za hrano in gospodinjske potrebuje, 9 % so dali za obliko in obutev, 8 % za alkoholne pijače (!) in 4 % za tobak, 3 % so izdali za kurjavo, 1 % za kulturne potrebe, 1 % za prihranke, za stanovanja 2.7 %.

Občina je imela lani malo manj kot 60 milijonov dohodkov v občinskih investicijskih sklad, ki ga je razdelila kot kredite gospodarskim organizacijam. Stanovanjski sklad občine pa je imel lani 69 milijonov dohodkov in so iz njega dobili kredite: občinski ljudski odbor 76 %, gospodarske organizacije 9 %, zasebniki pa 15 %.

Ljudski odbor je v preteklem letu gradil trgovsko stanovanjsko hišo in dva stanovanjska četverokota, adaptiral neizkorisčene prostore v stanovanja, opravil velika melioracijska dela na planinah, ki so v oskrbi ObLO, elektrificiral premestje Bistroc, zgradil vodovod za vasi Hudo in Brezje ter preložil cesto proti Slapu. J. V.

ENA SAMA VEČJA ALI VEČ MANJŠIH

KLAVNIC NA GORENSKEM?

Klavnice v industrijskih središčih na Gorenjskem (Jesenice, Radovljica, Kranj, Tržič) ne ustrezajo več glede na zmogljivost in sanitarne zahteve. Potrebne so torej nove klavnice.

Ob tem pa nekateri postavljajo vprašanje, ki ga je vredno proučiti: ali naj vsaka občina samá s težavo zbirajo sredstva, da bi za silo rešile ta problem ali pa bi bilo bolj smotrno ta sredstva združiti in zgraditi v kraju, kjer bi glede na prometne in druge pogoje to najbolj ustrezašo vsem zainteresiranim občinam, veliko, moderno industrijsko klavino, ki bi zalačala z mesom in mesnim izdelki vso ali vsaj velik del Gorenjske. Predlog, naj bi združeno gradili eno samo klavnico za Gorenjsko, ima znatne prednosti, a tudi nekaj semenih plati. Zato bi ga bilo treba temeljito pretehtati, hkrati pa bi bilo pri tem seveda potrebno soglasje prizadetih občin.

Podobno kot za klavnice velja morda tudi za gradnjo večjih trgovskih središč in drugih objektov.

beležka

O VRTNARSTVU IN VRTIČKARJIH

V industrijskih središčih Gorenjske (Kranj, Jesenice, Tržič) je cutiti pomanjkljivo preskrbo prebivalstva z zelenjavjo in drugimi podobnimi kmetijskimi pridelki. Vrtnarstvo tako rekoč, v pravem pomenu besede, niti ni razvito, čeprav ima vse pogoje za to.

Dosedaj je v kranjskem okraju le 15 ha zemlje, na kateri prideluje zelenjavjo za široko potrošnjo. To zemljo obdeluje Mestna vrtnarija v Kranju (3 ha), v Zabnici (3 ha), na Bledu (1 ha), na Sirmolu (2 ha) ter pri nekaterih zasebnikih (4 ha).

Potrebe po intenzivnejšem pridelovanju zelenjave je uvidel tudi podobor za vrtnarstvo pri Okrajski zadružni zvezki, ki je sprejel sklep, da se osnove osrednja vrtnarija v Zabnici, ki je dosegel dosegla že lepe uspehe, a je še vedno premajhna. To vrtnarijo bi bilo treba postopoma izpopolniti. V bližini prihodnosti naj bi obsegala 5 ha zemlje ter okoli 1000 vrtinarskih oken z rastlinjakom.

Začetek je torej tu. Prav bi bilo, da bi to potbudo tudi čimprej uresničili. I. A.

V bodoče: SKUPNA PRIZADEVANJA

KJER KMETIJSKE ZADRUGE NE NUDIJO AKTIVOM MLADIH ZADRUŽNIKOV ZADOSTNE POMOČI, LE-TI ŠE ŽIVOTARIJO

Aktivi mladih zadružnikov, ki jih je do sedaj na Gorenjskem 41, so bolj ali manj z delom upravili svojo ustanovitev. Lepi se uspehi so dosegeli predvsem predvsem tem, kjer so doobili zadostno pomoč od kmetijskih zadružnikov. Češčekrat pa so aktivi reševali svoje naloge brez trdnje po vezave s kmetijskimi zadružniki. Zadruge se ponekod sploh niso zamislile za njihovo delo, niso se trudile, da bi vključile mlade ljudi, da bi skupno reševali gospodarske probleme na vasi. Tako je včasih prišlo do tega, da je marsikater delo aktivov mladih zadružnikov propadel, ker mladi člani sami niso dovolj dozoreli, da bi popolnoma samostojno, brez pomoči zadružuge, z uspehom zaključili delo. Kmetijske zadružnike, ponekod niso hotele vključevati v svoje upravne obrede mladih ljudi in jih niso začinteresirale, da bi si s skupnim močmi prizadevali povečati kmetijsko proizvodnjo. Vendur se je pokazalo, da očitanja, da mladina sploh ni zmožna sodelovati pri upravljanju v kmetiji, in da se ne razume na delo kmetijskih zadružnikov, niso bila vedno opravljena. Na anketo, ki so jo razpisali na 5-dnevnom seminarju predsednikov osnovnih organizacij LMS in predsednikov aktivov mladih zadružnikov v Poljčah, so na vprašanja — kaj misliš o delu svoje zadružne — nekateri tako odgovorili:

— Bil sem član sadarskega odseka, iz katerega me je predsednik kmetijske zadružne iz-
ključil. Zakaj, ne vem. Mislim, da ni naredil pravilno. Nepravilno se mi tudi zdi, da mladi ne vključujejo v odseke kmetijskih zadružnikov. — V zadnjem času je zadruga značno napredovala kljub velikim nasprotovanjem nekaterih odbornikov, ki jim nov način obdelave zemlje ne gre v račun. Ko smo vključili v UO več mladih ljudi, je delo lažje in sistematičnejše, seveda že vedno in najboljše.

— Predlog mladih so člani odbora največkrat odbili, vendar sem preprtičan, da bomo te težave premostili in našli skupno pot do cilja itd.

Prece je bilo tudi takih članov, ki so odgovorili, da jim zadružna nudi vso pomoč. Pri nekaterih pa se je pokazalo, da se sploh niso trudili, da bi z delom dokazali, da so pripravljeni zasledovati in pomagati pri razvoju kmetijstva na vasi in so zato odgovorili, da sploh ne vedo, kako dela zadružna v njihovi vasi. Tako nezanimanje meče slabu luč našte, hkrati pa tudi na aktive mladih zadružnikov in kmetijsko zadružno, ki ni uspelo začinteresirati jih za delo.

Namen aktiver mladih zadružnikov je predvsem, da se v njih vzgajajo mladi ljudje, ki bodo znali smotrno gospodariti, ki

bodo s svojim znanjem zboljšali hektarske donose in se trudili za povečanje kmetijske proizvodnje z uporabljanjem sodobnejših načinov obdelave zemlje, ki si bodo prizadevali za napredok zadružnega gospod

gorenjski obveščevalec

gorenjske
bodice

ZDRAVNIŠKA DEŽURNA
SLUŽBA
Zdravstveni dom Kranj, Poljska pot 8, telefon 218, naročila za prevoz bolnikov telefon 04.

MALI OGLASI

Od privatnikov malih oglasov ne objavljamo pred vplačilom. — Cena malih oglasov je: Preklic 20 din, izgubljeno 10 din, ostalo 12 din od besede. Naročniki imajo 20% popusta.

TELEFONSKA STEVILKA
NAROČNIŠKO - OGLASNEGA
ODDELKA JE: 190.

Prodam kravo, 8 mesecev brejo. — Černivec Janez, Primskovo 180.

Prodam motorno kolo NSU 98 ccm. — Mravlja, Sk. Loka, Mestni trg 3.

Ugodno prodam furnirano spalnico — orehov floder in kuhinjsko pohištvo. Zamenjam tudi za les. Ponudbe oddati v ogl. oddelku pod »spalnica in kuhinja«.

Prodam čevljarski ročni stroj za šivanje podplaščov »Frobana«. Naslov v oglasnem oddelku.

Prodam nov enovprežni vozniščnosti do 2000 kg. — Podbrezje 63, Duplje, pri Boltu.

Prodam dobro ohranjeno moško kolo »Mifa«. Imam dokumente o lastništvu. — Stražišče 105, zraven doma »Partizan«.

Prodam čevljarski stroj za prešivanje. — Gradiščar, Križe 12.

Prodam ženski šivalni stroj z okroglim čolničkom v dobrem stanju. Burgarič Milan, Zg. Bitanje 103.

Prodam vzidljiv štedilnik (desni) z bakrenim kotlom. — Skrjanec Jože, Zg. Duplje 3.

Prodam vratni stroj 250 W s podstavkom, motor »Puch« 250 ccm v razdrtem stanju ter razno kleparsko in instalatorsko orodje. — Stular, Otoče 1, Podnart.

Prodam pesce za krmilo ali zamenjam za prašičke 20–40 kg

težke. Prodam še mizarski skobelnik, štedilnik na žaganje in opremo za špecerijsko trgovino. Naslov v oglasnem oddelku.

Prodam stavbo parcelo na Kokriči in sprejemem sostanovalko. Naslov v oglasnem oddelku.

Kupim par voz gnoja in prudem seno. — Labore 40, Kranj.

Če si gradite hišo Vam jo zasteklimo poceni in solidno.

Lahko pa dobite šipe same prirezane točno po Vaših merah. — Rudolf Hleb, steklarstvo Kranj.

Stanovanje in hrano nudim delavki, ki bi po delovnem času pomagala na kmetiji. — Vreček Vinko, Visoko 66, Šenčur.

Iščem starejšo žensko (upokojenico) osamljenico, ki bi bila pravljena sprejeti v oskrbo 6-letnega fantka do septembra. Prednost imajo z deželi. Plačam dobro. Naslov v oglasnem oddelku.

Iščem gospodinjsko pomočnico. Nasloplajt. Plačam dobro. Naslov v oglasnem oddelku.

Iščem gospodinjsko pomočnico. Nasloplajt. Plačam dobro. Naslov v oglasnem oddelku.

Dvosobno stanovanje v vrtom v Mariboru zamenjam za slično v Kranju. Informacije dobiti v oglasnem oddelku Glasu Gorenjske ali pri Novačku, Prešernova 4/II, Maribor.

Prodam rabljen les (hlode) in zlato žensko uro. Naslov v oglasnem oddelku.

Prodam dobro ohranjeno motorno kolo s prikolico. Naslov v oglasnem oddelku.

Prodam več 40 kg težkih pratev. — Češnjica 16 pri Podnartu.

Prodam kratek klavir v dobrem stanju za 15.000 dinarjev.

— Notar, Huje 32/I.

Prodam takoj vsejivo enostavovanjsko hišo na Jesenicah. Naslov v oglasnem oddelku.

Sobo opremljeno ali prazno v Kranju išče diplomirani pravnik. Ponudbe oddati pod »Koncept«.

Prodam enostanovanjsko hišo pred Kranjem. Vseljava takoj. Naslov v oglasnem oddelku.

Stanovanje dam tistem, ki mi posodi nekaj denarja. Naslov v oglasnem oddelku.

Iščem enosobno stanovanje ali večje sobo za eno leto v okolici Kranja. Plačam vnaprej. Dam tudi nagrado. Naslov v oglasnem oddelku.

Iščem sobo kakršnokoli v Kraju. Plačam 1500 din mesečno. Naslov v oglasnem oddelku pod »šveljico«.

Prosim najditejta naj proti našemu vrne na postajo LM Kranj aktovko z orodjem in evidenčnimi tablicami, pozabljeno na avtobusni postaji »Iskre«, Kranj.

OBJAVE

OBJAVA

Avtopromet Kranj obvešča: Odhodi avtobusev iz Kranja v Ljubljano:

ob delavnikih: 6.40, 9.00, 10.00 in 18.30

ob nedeljah: 6.40, 11.10 in 18.30

Odhodi avtobusov iz Ljubljane v Kranj:

ob delavnikih: 7.40, 10.30, 11.20 in 19.30

ob nedeljah: 10.30, 12.20 in 19.30

Iz Ljubljane direktna povezava za Golnik:

ob delavnikih: 11.20 in 19.30 ob nedeljah: 10.30, 12.20 in 19.30

KINO

KINO »STORŽIČ« KRAJN

12. in 13. aprila, angleški barvni film »ZVEZDA INDIJE«, ob 16., 18. in 20. uri.

14. aprila, ob 9.30. in 14. uri, amer. barvni film »UJETNIK DVORCA ZENDE«, ter ob 16., 18. in 20. uri angl. barvni film »ZVEZDA INDIJE« — zadnjikrat.

KINO »TRIGLAV« PRIMSKOVO

13. aprila, amer. barvni film »ČLOVEK S PUŠKO« ob 20. uri.

14. aprila, amer. barvni film »UJETNIK DVORCA ZENDE«, ob 16., 18. in 20. uri.

KINO »SVOBODA« STRAŽIŠČE

14. aprila, franc. film »MARJANA MOJE MLADOSTI«, ob 16. in 18. uri.

13. aprila, amer. barvni film »UJETNIK DVORCA ZENDE«, ob 20. uri.

14. aprila, amer. barvni film »ČLOVEK S PUŠKO«, ob 16. in 19. uri.

KINO »RADIO« JESENICE

12. aprila, italijanski film »DEKLE IZ SAN FREDIANA«, ob 18. in 20. uri.

13. in 14. aprila, jug. film »TRIZGODE«. V soboto ob 18. in 20. uri. V nedeljo ob 16., 18. in 20. uri — dopoldan ob 10.30. uri matineja mladinskega filma.

KINO »PLAVŽ« JESENICE

12. aprila, ameriški film »PLAMEN OPOLDNE«, ob 18. in 20. uri.

13. in 14. aprila, italijan. film »DEKLE IZ SAN FREDIANA«. V soboto ob 18. in 20. uri. V nedeljo ob 16., 18. in 20. uri — dopoldan ob 10.30. uri matineja mladinskega filma.

KINO »ŽIROVNICA

13. aprila angl. film MOULIN ROUGE.

13. in 14. aprila, ameriški film »BELI JORGONAN«.

KINO DOVJE MOJSTRANA

13. aprila, ameriški film »PLAMEN OPOLDNE«.

14. aprila angl. film MOULIN

BOMBAZNA PREDILNICA IN TKALNICA TRŽIČ

sporoča

da so za leto 1957 izčrpani vsi njeni skladi, ki bi mogli priti v poštev za izdajanje podpor raznim društvom in organizacijam. Zaradi tega naj se v tem oziru nihče ne obrača na podjetje, ker se take prošnje ne bodo upoštevale, in podjetje tudi ne bo nanje odgovarjalo.

Komisija za razpis mesta direktorja podjetja „Železnina“ Kranj razpisuje na podlagi 10. člena zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov (Ur. l. FLRJ št. 34-371/55) in 90. člena uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov (Uradni list FLRJ, št. 51-424/53)

MESTO DIREKTORJA PODJETJA „ŽELEZNINA“ KRAJN

Ponudniki za razpisano mesto morajo izpolnjevati enega od naslednjih pogojev:

1. Ekonomski srednji šola z večletno komercialno prakso v železninarski ali kemični stroki.

2. Trgovski pomočnik z večletno prakso v železninarski stroki, od tega večletno prakso na vodilnem položaju.

Pravilno kolekovane prošnje z izčrpnim življenjepisom, dokazili o strokovnosti, neoporečnosti in o dosedanji zaposlitvi pošljite Občinskemu ljudskemu odboru Kranj do 25. aprila 1957.

MESTNO GLEDALIŠČE JESENICE

Nedelja 14. aprila ob 14.30. ur. G. E. Lessing »EMILIA GALLOTTI«. Tragedija v 5 dejajih.

GLEDALIŠČE KUD »TONE ŠIFRER« ŠKOFJA LOKA

V petek in soboto 12. in 13. aprila ob 20. uri.

• Mejdu, danes se mi bo pa že zanotalo od slabe volje. Pravzaprav sam ne vem, čemu sem slabe volje. Morda sem pa žalosten? Pa boste rekli: »Lejte si ga no cigana bodičarskega, kako hinavško zavija oči, zraven pa govor, češ da je žalosten. Smešno! Kako more sploh imeti v svoji kosmetni duši še kaj prostora za podobna čustva.«

• Pa je tako kakov, pravzaprav ne vem, vem pa to, da vas vse skupaj prav malo briga. Veste, malo prej mi je nekdo dejal: »Slišiš štrigalicu, če živeti ne moreš, se pa ubij. Kar samomor naredi, pa bo. Ustrel si se!«

• Malce debelo sem požr, zraven sem pa pomislil, da naposled to je ni tako slaba ideja. Hm, saj bi se že zdavnaj ustrelil, pa... Vse bi še bilo, samo tiste, ki so žalosten, pa to, razen tega imam pa sakramensko slabe žive in takšnega ropota sploh ne prenesem. Veste, se zadnjic, ko je nekdo napihnil škrnicel in ga ob diani raztrešil, me je doletela ta čast, da sem tri dni prej prebolekel spodnje hlače.

• Naj bo tako ali drugače, zdi se mi, da je mojemu slabemu razpoloženju krivo slabo aprilske vreme.

• Ko sem zadnjic prišedral na Jesenice, sem zagledal nekaj, kar me je strašansko razveselilo. Razveselilo toliko bolj, ker sem dobil dovolj tehten dokaz, da je zadejal ObLO Jesenice prav po skupuško štediti. Na poslopu ljudskega odbora se košti lepa napisna tabla ObLO Jesenice, na vhodnih vrati pa utegne naleteti na drugačen naslov. Vse kaže, da za temi vrati uradujejo še vedno pod ojmom in pritiskom starih tradicij; tam je namreč napisano: LOMO Jesenice, uradne ure za stranke itd. Vidite, prav pri takšnih malenkostih je treba štediti. Kaj niso imeli že dovolj stroškov s prvo tablo in prav-

vilnim nazivom, čemu bi torej še z drugim napisom zapravljali denar. Ko sem kasneje o stvari razmišljjal, se mi je pa zdele, da nekliko več doslednosti morda le ne bi škodoval!

• No, če sem že na Jesenicah, vam bom pa še nekaj drugih grehov nabrekal. Ob tej priložnosti sem ugotovil, da so prevozni stroški na Jesenicah astronomsko visoki.

• Pa je tako kakov, pravzaprav ne vem, pa to, da vas vse skupaj prav malo briga. Veste, malo prej mi je nekdo dejal: »Slišiš štrigalicu, če živeti ne moreš, se pa ubij. Kar samomor naredi, pa bo. Ustrel si se!«

• Malce debelo sem požr, zraven sem pa pomislil, da naposled to je ni tako slaba ideja. Hm, saj bi se že zdavnaj ustrelil, pa... Vse bi še bilo, samo tiste, ki so žalosten, pa to, razen tega imam pa sakramensko slabe žive in takšnega ropota sploh ne prenesem. Veste, se zadnjic, ko je nekdo napihnil škrnicel in ga ob diani raztrešil, me je doletela ta čast, da sem tri dni prej prebolekel spodnje hlače.

• Naj bo tako ali drugače, zdi se mi, da je mojemu slabemu razpoloženju krivo slabo aprilske vreme.

• Ob tej priložnosti sem se razveselil tudi dveh pijačev, ki sta kar sredji popoldneva dremala na pločniku pred železniškim poslopjem. Ta pojavi pa — sodim — mimočutnih ni preveč vznenjih. Menda so podobnih tihotitij že vajenti. Jaz sem se pa le spoteknil ob te navade, ki za okoso dostenega človeka niso preveč privlačne.

• Morda bi postavili v ospredje vprašanje kulturne postrežbe? Ne bi bilo bi napak, če bi restavracija tukajšnje železniške postaje opremila svoje prostore z nekaj zložljivimi posteljami, na katerih bi se lahko nadelani gostje po človeško spoci. Toliko v premislek!

• Mimogrede bi omenil, da nesejo jeseniške kure kvalitetnejša jajca od kranjskih. To je razvidno iz cen. — V Kranju dobijo jajca po 12 din komad, medtem ko veljajo na Jesenicah 18 din. Eno teh jeseniških jajc sem si tudi sam ogledal, žal, nisem opazil nobene posebnosti. Velikost je ista, oblika je ista, le tega ne vem, če niso mor-

da že osoljena. Cena je precej slana.

• Prebivalci v Virmašah pri Škofji Loki so mi pa zares všeč. Prav poseben smisel imajo za čuvanje zgodovinskih in kulturnih spomenikov. Na nekem gospodarskem posloju ob cesti sem odkril stenčas iz leta 1945. Pl

OBOJE - KOMIČNO IN TRAGIČNO

Po osmi premieri v Prešernovem gledališču v Kranju
William Inge: „AVTOBUSNA POSTAJA“

Dramatik Inge je v komedijski okvir del različne bolj ali manj tragične življenske usode. V smehu se torej skrivajo bolečine. Nekateri se teh bolečin zavedajo, a jih želijo udušiti in zakriti z vsakdanjim življenskim hrušom, drugim pa šele slučaj razkrije tisto bolečo notranje pretrseljivost, ki je pogojena v človeškem značaju samem ali pa jo povzroča okolica. Ni divoma, da tudi osamljenost lahko povzroči v človeku težke premike in ga, če upoštevamo le dve možnosti, usmeri v zagrenjenost ali pa v mrzljino iskanje opomnika v sočovelku, kar pa je mnogokrat povezano z briškimi spoznani. Inge je v svojem delu na dokaj prijeten način združil komedijske prijeme s tragičnimi vsebinskimi toni. Takšno zlitje pa je izvalo svojevrstno uglašenost, v kateri prevladujejo sentimentalne barve. In za čudo — te barve niso preveč osladne; izvirajo pač iz iskrene bolečine in zdravega hotejnja ljudi, ki so po naravi neizumetnjeni in v življenu kvečjemu nekoliko razočarani. Vsi ti ljudi, ki jih Inge prikazuje, kako so se slučajno sešli v avtobusni postaji, so povprečni, vsakdanjni, z vsakdanjimi navadami in razvadami ter z drobnimi hotenji in željami. Bolj epično kot dramatično se odvijajo življenske zgodbe teh po nakuju zbranih ljudi, ki jih zbliza skupna lastnost — osamljenost. In ko se potnik razidejo, ostane avtobusna postaja zapuščena in vsak zase zopet iše toplega zatočišča in prijateljske besede. Ta idejna poanta tudi povzroči, da delo izvira nekam simbolično. Prikazovano življeno je risamo skrajno realistično in s komedijskim obležjem. In ta realizem daje igri plastičnosti in začrti tipične poteze življenu, ki je avtorju predmet obdelave — in to je tudi tista konkretna podoba, ki v svojih konturah skriva globijo in pretrseljivo vsebino. Ce odmislimo v delu nekaj značilnih »amerikanizmov«, ki so našemu življenskemu posluhu nekoliko preveč tuji, nam ostanejo — privlačna idejnost, zanimivi komedijski prijemi, rožnato sentimentalno vzdusje in topla človečnost. Delo ima se-

veda tudi nekaj problematičnih momentov, da omenimo samo Grace in Carla ter njun zaključni pogovor.

V Prešernovem gledališču je »Avtobusna postaja« realiziral Marč Kragej. Na da bi se oddaljeval od avtorjevega koncepta, je tej »odriski romanici« znal vdihnuti živahnost, razgibamost in temperamentnost. Posrečeno je uravnovesil komedijske elemente s tragičnim ozadjem ter brez upadljivih nesoglasij prehajal iz enega v drugo. Skratka, predstava je bila ubrana na enoten ritem in melodijo. Z realistično režijo je režiser dosegel efektivnost komedijskih sestavin in obenem nevsišljivo vtkal sentimentalne polton (glasba ga je pri tem podpirala), jih pustil, da včasih sami zazvenijo in da se pri tem močnejše izrazi tista skriva boleča vsebina. Neprisiljeno in organsko je tudi prepletal aktivnost posameznih oseb, osvetljeval s krepljivimi poudarki trenutno delujoče, a ostalih ni pustil negibnih, marveč jih rahlo razgibaval in s tem ustvaril življensko pestrost. Ob previdinem vsklajevanju posameznosti je večje zgradil tudi celoto in dal svoji zamisli videz kompaktnosti. Režiserju ne moremo odrekati spremnosti in invencioznosti pri komponiranju predstave in pri neprisiljenem ozivljanju. Brez škode bi se pa lahko izognil nekaterim pretiranostim v zvezi s Cherie in omilj malce banalni končni prizor Grace — Carl. Realistična scena (Saša Kump) je ugajala in pomagala režiserju pri ustvarjanju topline. »Osamelu drevu« pa daje pudarek tisti svojevrstni simboličnost, da in priča o domiselnosti scenografa pri naglaševanju osnovne ideje.

Igralci: Elma je bila A. Cigojeva. Za to vlogo bi rekli, da je igralki pisana »na kožo«. Cigojeva je brez preračunljivosti zaigrala otroško nativno in neizkušeno Elmo z mirnostjo in ljubkočijo ter s preproščino, ki določa tudi gledalca in zahtevna in ga prepriča kar tako nekako mimogrede. Grace — V. Kalanova je bila simpatična in je s svojimi rahlimi prizvoki razočaranja ter utrujenosti lahko doprinesla k splošnemu ozračju osamljenosti. Kvarila je celo-

ten vtis morda le mestoma preveč izrazita teatraličnost. N. Baydaževa je kot Cherie dala zelo niamsirano in doigranje igro. Tip izgubljenega dekleta je interpretirala zelo zanesljivo in skladno izražala Cherino notranje razglašenost, v kateri se jasno oglašajo zastre nežnejše komponente njene osebnosti. Will — M. Cegnarja je opraviljel Elmino karakteristiko, da je dobrinja. Službena dostojanstvenost se zdaj bolj zdaj manj krepko veže z dobrimi lastnostmi njegovega značaja. M. Cegnar je posrečeno zadel milikavnost nekam romantične šerifove figure. Ni odveč, če zapišemo, da Cegnar bolje oživila premočrtne in notranje umirujene like, kot pa razgibane. — F. Trefalt kot dr. Lyman je neverjetno obvladujoče posredoval začajevano neubranost svojega junaka. Podoba »spokorjenega Romea« je izzvenela v akordih bolečine. Trefaltu je uspelo prepričljivo izpovedati tragiko dr. Lymanovega zavoženega življenga, ne da bi bile pri tem začrteane tudi komedijske karakterističnosti osebnosti. J. Kovačič Je Carlov lik prešibko dojel in mu ni dal pečata splošne ideje dela, katere nosilec je tudi on. Zato je značaj izdelal vse preveč površinsko, čeprav ne brez prizadevanja. Na prvi pogled nekako ob strani v vsei komediji stoji Virgil — J. Zupan — vendar nam njegova molčanost in skopost v besedi veliko povesta. Zupanov Virgil je kar se da naravn in subtilen v občevanju s prijateljem in ravno tak ob igranju na kitaro ter na koncu pretrseljivo osamljen. J. Pristov je kot Bo ustvaril kar se da zanimiva osebnost. Z zdravo vehementnostjo in širokimi potezami je kreiral mladega zanesenjaka, ki je prepričan, da se okoli njega vrte ves svet. Bo J. Pristova ni grob, marveč veseljaško hrupen in vihav ter pristno neroden, kadar je potrebo nekoličko tiše izraziti čustvo. Za igralce na splošno lahko trdimo, da je bila pri njih opazna neka sproščenost, ki pa ni vodila v nediscipliniranost in razpuščenost, ampak v svojevrstno uigranost in živahnost. G. Kocijan

V KRAJU BOSTA PELA SONJA HOCEVARJEVA IN MARCEL OSTROŠEVSKI

V ponedeljek, 15. aprila bo v Kranju V. in zadnji abonmanski koncert v letosnjem sezonu, na katerem bosta pela pesmi in operne arije priznana pevca Ljubljanske opere Sonja Hocevarjeva in Marcel Ostroševski. Pri klavirju ju bo spremljal direktor ljubljanske opere dr. Damilo Svara.

Upamo, da bodo tudi tokrat Kranjčani s polnoštivalno udeležbo na koncertu dokazali svojo visoko kulturno stopnjo in tem izrazili potrebo po prirejanju kvalitetnih koncertov.

LEP KONCERT NA PRIMSKOVEM

Letošnja koncertna dejavnost je v Kranju zelo bogata. Tolikoga števila kvalitetnih koncertov in akademij kranjska kulturna kronika doslej še ni zaheležila. Vse to nedvonomo močno vpliva tudi na rast kvalitete in kulturne zavesti ne samo v središču mesta, temveč prodira na vse mestne terene. Lep primer je teren Primskovo. Ta teren je v nedeljo, 7. aprila, pokazal svojo kulturno prizadenvost in dejavnost s koncertom, na katerem so razen mešavtega zboru nastopili otroški, pionirske, ženski in moški pevski zbor.

Z lepo glasovno izobrazbo, čisto intonacijo in vso sproščenostjo sta otroški, kakor pionirske pevski zbor brezhibno izvedla svoj program. Njihov pavovodja France Gruden je dokazal, kaj ta mlađa grla zmorejo, saj so mlađi pevci pri zelo dobro zasedeni dvorani, dobili za svoje izvajanje vse priznanje. Oba zabora sta izvajala svoj program v okviru mladinskega festivala.

Zenski pevski zbor je pod spretnim vodstvom svoje pavovodje Mandelc Julike občutno zapel tri pesmi in za lepo izvedbo zaslužil vso pohvalo.

V zaključnem delu koncerta je nastopil novo ustanovljeni moški zbor, ki je pod vsemi vodstvom svojega dirigenta Franceta Grudina odpel šest pesmi. Pri zboru je občutno prijetno zvočnost in čisto intonacija. Zeleni bi bilo, da bi se zbor številčno še okreplil. Sedaj šteje 18 članov.

Poleg velike aktivnosti in prizadenvosti je treba pohvaliti tudi njihovo programsko politiko. Spored so tvorila dela živečih slovenskih skladateljev. Nedeljski koncert je dokazal, da pavovodja in pevci pravilno tolmačijo sedanjost, ter da bodo brezvonom v nadaljevanju sedanje programske in kvalitetne politike mnogo doprinesli h kulturnemu razvoju delovnega človeka. Za vse dosezanje delo pa iskreno priznanje. Lj.

SNEGULJČICA V KRAJU

Gostovanje Obrtniškega gledališča iz Ljubljane je prijetno razveselilo našo mladino, zlasti pa najmlajše. Le-ti se nikdar ne navečajo pravljic, zato so napolnili dvorano Sindiškalnega doma do zadnjega kotička.

Sneguljčica — ta večno lepa pravljica o lepoti, dobroti in zлу, je naše malčke tako prevzela, da so živo posegali v samo dogajanje. Iz stoterih gri je donel klic: »Ne jej!

filmi, ki jih gledamo

POT V HOLLYWOOD

Čeprav so tej barvni filmski komediji že ob rojstvu kumovati dramaturško Šibak scenarij in vrsta drugih spodrljajev, je gledalec jasno, da hoče zgodbu povedati kaj več kot storijo iz Hollywooda — mesta iluzij: ua malec neduhovit način se hoče ponorčevati iz nezdravih razmer v ameriški filmski proizvodnji. S tem, da sta bila namen in zasnova filma vredna vse pohvale, pa še ni rečeno, da je producent uspelo zamisel realizirati. Vse privlačnosti filma so v nekaterih, žal, redkih domislicah, v petju Doris Day in končno, tu naleti gledalec na pravljato galerijo popularnih filmskih igralcev, ki pa nastopajo le v epizodnih vlogah in igrajo sami sebi. Vsekakor zvezna imena: Dennis Morgan, Jack Carson in razen teh še Garry Cooper, Edward Robinson, Joan Crawford, Erol Flynn, Danny Keene, Jane Wyman,

Eleonora Parker in Patricia Neal.

Kljub vsem zveznim imenom pa ostaja film slaba, komajda užitna filmska satira.

NASI ZVESTI PRIJATELJI

Toliko iskrenega in lepega je v Disneyevih barvnih risankah in junakih, da otrok pa tudi odrasli gledalec ne more ostati brezbrzen.

Tokratni spored je sestavljen iz serije veselih zgodbic, kjer nastopajo naši starci znanci Raeman, Miška, Pluton ter drugi. Nekaterim zgodbcam bi morda očitali pregrb humor, ki je našim pojmom tuj, po drugi strani pa se nam zgodbice zoper oddolže s tolkino poetičnostjo, romantiko in iskrenostjo, da je gledalec resnično ginjen. Menda ni treba posebej poudarjati, da pomeni ime Disney jamstvo za filmsko mojstrovino.

aa

Z RAZSTAVE V MESTNEM MUZEJU V KRAJU

Drago Tršar: mala plastika

GORENJSKA REVIJA ZA KULTURO

IZHAJA

BESTKRAT

NA LETO

CENA STEVILKE

50 DINARJEV,

LETNA NAROC.

300 DINARJEV

PRVA - DVOJNA

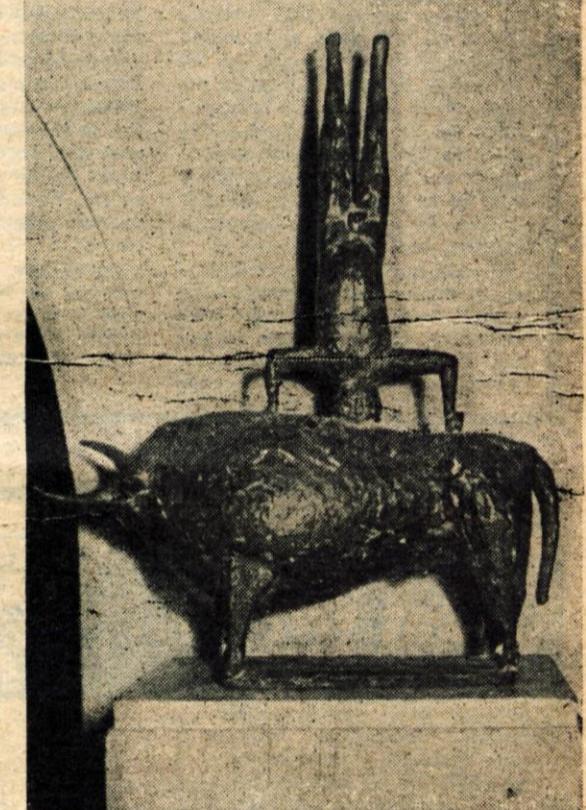
- STEVILKA

IZIDE V

KRATKEM

NA SKORAJ

100 STRANEH

V sredo, 10. aprila je bila v Mestnem muzeju v Kranju otvoritev razstave male plastike Draga Tršarja. Razstavljenih je 32 kosov, in sicer bron, keramika, terakota in mavec. Tršar je študiral v Ljubljani na akademiji za likovno umetnost in se prvič predstavil ljubiteljem likovne umetnosti s samostojno razstavo, sicer pa pogosto razstavlja v inozemstvu na razstavah, ki jih prireja naša država.

— Razstava bo odprta predvidoma 14 dni.

Pevski zbori in orkestri se prijavljajo za mladinski festival

Po vsej Gorenjski se mladičima z velikim veseljem pripravljajo na praznovanje Dneva mladosti v počastitev Maršalovega rojstnega dne. Pomembni prispevki k praznovanju bodo doprinesle tudi mladinske glasbene skupine, in sicer pevski zbori in instrumentalni ansamblji. Nekateri izmed njih so že izvedli samostojne koncertne nastope v domačem kraju. (Pevski zbor Kranj—Primskovo in drugi.)

Za sodelovanje na festivalu so do 9. aprila poslali prijave: Pionirska pevski zbori iz osnovnih šol Primskovo, Predoselje, Stražišče in Senčur. Mladinski zbori I., II. in III. gimnazije iz Kranja, Predvorja in Radovljice. Glasbena šola iz Kranja je prijavila svoj mladinski godalni orkester, iz Tržiča pa pevski zbor Cicibanov, orkester in dva komorna ansambla, medtem ko se bo DPD »Svoboda« Primskovo udeležila festivala s svojim tamburaškim orkestrom.

Razen prijavljenih skupin deluje na Gorenjskem še mnogo zelo dobrih pionirskeh in mladinskih pevskih zborov, ki pa bržas zaradi organizacijskih slabosti še niso poslali svojih prijav.

Zeleti bi bilo, da na festivalu sodeluje čimveč pevskih zborov in instrumentalnih ansambljev, kajti le s tem bomo dostojno počastili Dan mladosti.

P. L.

HRANA IN ZOBJE

Letos smo proslavljali svetovni dan zdravja pod geslom »Hrana in zdravje«. V zvezi s tem sem napisal kratek sestavek o pomenu zobovje pri malih otrocih, saj še marsikateri starši menijo, da mlečno zobovje ni kaj prida vredno, ker tako ali tako izpadne.

V boju proti zobni gnilobi bi moraliti vključiti vse noseče žene, da bodo uživali s prehrano vse snovi, ki so važne za razvoj zob in čeljusti. To so beljakovine, maščobe, ogljikovi hidrati, kalcij in mineralne sno-

vi. Kalcija in fosforja imamo dovolj, če popijemo polovico ali tri četrti litra mleka dnevno. Vitaminne najdemo predvsem v sveži zelenjavji, sadju, paradižnikih itd. Od zelenjavje ima največ vitaminov špinaca, ki je posebno med nosečnostjo zelo priporočljiva. Tudi oskrba dojenčka je važna za pravilen razvoj njegovega organizma in zobovja še posebej. Tako ima maternino mleko dovolj potrebnih vitaminov, kalcija in drugih snovi, pa tudi več kalorij kot kravje mleko. Tudi pozneje, ko otroku dodajamo že drugo hrano, ne pozabimo na mleko! Na pravilno rast čeljusti in zobovja pri dojenčku vpliva tudi sesanje prsi.

Ko zrastejo prvi mlečni zobje, zagotavlja zadostno uporabo mišičevja groba hrana, kot je trd črn kruh, jabolka itd., s čemer se zobje že mehanično čistijo. Mehak kruh, sladkarije in po-

dobna hrana pospešujejo zobje gnilobo, ker se prilepijo ostanki v medzobne prostore. To povzroča razpadanje mlečnih zob. Ko ima otrok že vse mlečno zobovje, ga moramo takoj navaditi, da bo čistil zobe z zobno ščetko. Kadar opazimo na kakem zobku okvaro, pa ga peljimo takoj k zobozdravniku, ki bo zob popravil in ga ohramil. Tako bodo tudi starši prispevali k temu, da bodo šoloobvezni otroci imeli dobro negovanje in pravilno raščeno zobovje, ki je za prehrano in zdravje človeka nadvse pomembno.

dr. Josip Sancin

RECEPTI

JEDILNIK

Praška krompirjeva juha
Mesne omlete, salata
Čokoladne kocke

Praška krompirjeva juha:

1/2 kg krompirja, 5 dkg masti, 5 dkg moke, 1 čebula, česen, zelen peteršilj, paradižnik, 5 do 10 dkg prekajenega mesa ali pol klobase, sol, lovorjev list.

Krompir očiščimo in skuhamo, kuhamego pretlačimo. Na masti zarumeno moko, dodamo drobno sesekljano čebulo, nato še česen, zelen peteršilj in žliko paradižnikove meze. Prežigamo zalihamo z mrzlo vodo in ko zavre, ga pridememo kuhanemu in pretlačenemu krompirju. Juho začinimo s soljo, poprom in lovorjevim listom. Pridememo kuhano sesekljano svinjinjo ali klobaso. Juha naj počasi vre še pol ure. Pred serviranjem lahko dodamo juhi žliko kisle smetane ali pa juho okisimo.

Mesne omlete:

1/4 kg moke, 1/2 l mleka, 2 jajci, sol, 10 dkg masti, mesni nadav.

Molko, rumenjak, mleko in malo soli dobro žvirkljamo, da dobimo gladko omletno testo. Premešamo trd sneg 2 beljakov. Iz tega spečemo omlete. Omlete nadavamo z mesnim nadavom, zvijemo skupaj in damo v namazan in z drobintami potresen pečak, poljemo z mlekom (lahko dodamo raztepeno jajce) in v pečici rumeno zapečemo. Poleg serviramo razne salate.

Čokoladne kocke:

14 dkg presnega masla, 14 dkg sladkorja, 4 rumenjaki, 10 dkg orehov, 10 dkg čokolade v prahu, 7 dkg moke, sneg 4 beljakov.

Maslo, sladkor in rumenjake penasto umešamo. Pridememo zmlete orehe, čokolado v prahu, molko in trd sneg 4 beljakov. Vse skupaj rahlo premešamo in damo v namazan pečak. Pečemo v srednjem vroči pečici približno pol ure. Ohlajeno poljemo s čokoladnim oblivom.

Obliv:

3 rebrača čokolade, 3 žlice sladkorja, 2 žlice vode, 1 žlička olja.

Cokolado, sladkor in vodo skuhamo, da se zgosti. Dodamo žličko olja, zmešamo in prelijemo po ohljenem testu. Ko se obliv strdi, razrežemo pecivo na kocke.

PRIPRAVA GOVEJE JUHE

Mesno juho odcedimo takoj, ko je kuhana. Zaradi kosti in zelenjave se hitro skisa. Juho, ki jo skuhamo za prihodnji dan, pripravimo vedno brez zelenjave in paradižnika. Zelenjavo in paradižnik pridememo naslednjem dan. Odcejeno juho pokrijemo šele, ko je popolnoma hladna.

Goveja juha ima lepo barvo in boljši okus, če kosti najprej prepražimo brez maščobe in lepo zarumenele denemo v juhu.

SE BO FANT RES »IZGUBIL«?

Z dvanajstimi letom so Borisa sprejeli v mladinski dom. Bil je nezaokonski otrok in mati je prav tedaj zaradi nepoštenosti morala v zapor. V novo okolje se je fant le z težavo vživel. Pogrešal je tisto neomejeno svobodo, ko mu je bila dovoljena vsaka, še tako neprimerna pustolovština.

Mati že od nekdaj ni došla skrbela za njegovo vzgojo in če je kje kaj »sunil«, je to sprejela celo z odobravjanjem. Tudi njej niso bila neznana tovrstna stranpotna. V službi skoraj nikjer ni ostala dalj kot dva meseca. Na ta ali oni načini si je vedno skušala prisvojiti stvari, ki so pripadale drugim. Temu je seveda sledil odpust. Za tako početje sta vedela oba otroka, delkica in fant, zato ni nič čudnega, če sta posnemala njen zgled. Kdo bi se učil in redno zahajal v šolo, če bi bilo na potepanjtu tolitkanj bolj zabavno!

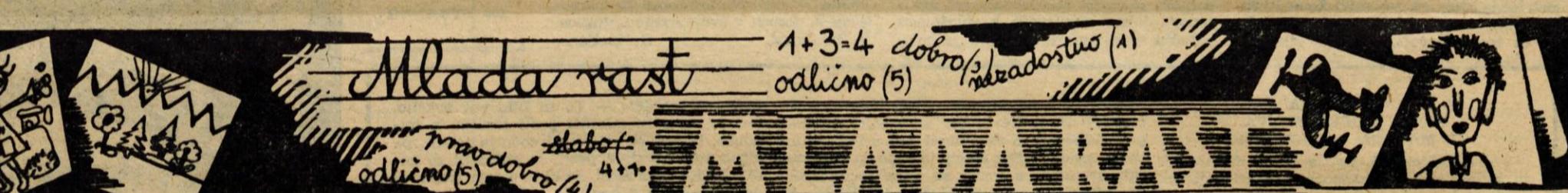
Borisa novi tovariši v mladinskem domu niso zanimali. Zanj so bili dolgočasni, premalo prebrisani in drzni. Ko ga je prvič obiskala nekoliko mlajša sestrica, je pobegnil z njo nezna-

-ey

Pomladna razglednica

**NAGUBANO ŠPORTNO KRILE
Z ŽIVAHNEGA KARIRASTEGA
BLAGA IN TEMNA JO
POČICA SE LEPO DOPOLNJUJETA.
KOMBINACIJA JE MODERNA
V PRAKTIČNA
TUDI LAHEK VOLNEN KOSTIM NA DESNI JE PRIKUPEN
IN SE PRIJETNO NOSI**

KOMAR IN LEVJE SPANJE

Kralj živali, silni lev, je bil strašno slabje volje. Ponoči je bil slabje spal. Kaj bi ne! Vso noč ga je vznemirjal komar in ga pikal. Saj veste kako gre ta reč. Meniš, sedajle pa bom za dremali, a že ti prlibrenči od ne-kod iz teme mala zverinica; ne vidiš je, samo jo slišiš, zzz... ti zabrenči nad glavo in potem pohlevno čkaš, kam te bo zlomek vsekal; ali pa divje mahat okrog sebe in to po navadi tam, kjer komarja ni.

Tako se je mučil tudi ubogi kralj živali. S silnimi šapami je mahal okrog sebe; ni pregnal komarja, nego je pregnal svoje siladko levje spanje. Komar pa, ne bodi len — cik! je vsekal v uho, — cak! je pičil v nosnico in srkal rdečo kri in smešno je bilo, da mu lev ni mogel do živega.

Kralj živali je bil upravičeno

slabe volje. Rano je poklidal svojega ministra slona.

»Poglej mo, dolgorilec,« je dejal, »kje je neki ta preklicna zverina, ki mi ne da miru. Ta-kaj uniči zlomka, da bom mogel spati!«

Slon je prikimal.

»Maleknost, o kralj!« je menil, »ta-kaj ga uničim!«

Komar je pravikar prlibenčal mimo slona, ta pa — lop! — z milcem po njem. Pa ga ni zadel, nego je siromak vsekal ob steno brloga, da je videl vse zvezde in ga je rilec zabolel nič koliko. Udaril je še parkrat ter se po slonovsko jezil, a zaman. Nadzadne se mu je komar nekam skril.

Lev je postajal vsak dan bolj divji. V brlogu je odmevalo njevo rjejanje in služabniki so delali neznanški hrup, ko so se podili za komarjem; kajti lova so se po vrsti udeležili še opica, kragulj, žirafa, nosorog in še drugi, a komar je kljub temu še nadalje nemoteno vznemirjal kraljevsko spanje. Lev je postal v vsakem dnu bolj siten in nestrenjen ter je v jezi in razburjenju pomotoma požrl opico.

Strašno, a resnično!

»Ubil sem ga, o kralj!« je uprehan javil levu, ki je bil z uspehom zadovoljen. Pa le ni slon ubil komarja, neko je ponocni mrcina še močno živa pri-

»Ti?« se je začudil lev, »kako misliš to storiti? Ne šali se z menom!«

»Star si, dolgorilec,« je ta očital svojemu ministru in poklical tigra. Tiger je, kakor je znano, strašno gibčen. Ni zlomek, da bi on ne ujel komarja.

»Tako mi ulovi sitnega predrženča!« je zapovedal lev in tiger se je — kot se tigru spodobi — bojevito zapodil za komarjem. Skakal je do stropa, se vzpenjal po stenah, prevrgel vse, kar mu je prišlo pod šape, napravil škode cel kup, — a komarja le ni ujel. Spet se je nepridržav skril, ponoči pa je srkal levijo kri, na jezo in žalost kralja živali.

»Predvidj si mi, prijatelj!«, je le-ta očital tigru in poklical orla. Zal mu je bilo, da tegu ni že prej storil, kajti znamo je, da je orel močno več štetanja in kdo, če ne on, bi mogel ujeti kri-ltega sitnega?

Orel je ubogal ali zaman je butal s silnimi krili ob nizke stene. Enkrat se je celo zaletel levu v glavo, ki je viden tristo sonc, a komarja le ni ujel. Malopridnež se je spet pravočasno skril in ponocni srkal kraljevsko kri.

Lev je postajal vsak dan bolj divji. V brlogu je odmevalo njevo rjejanje in služabniki so delali neznanški hrup, ko so se podili za komarjem; kajti lova so se po vrsti udeležili še opica, kragulj, žirafa, nosorog in še drugi, a komar je kljub temu še nadalje nemoteno vznemirjal kraljevsko spanje. Lev je jedel v neprispansot že čisto omagal. Peti dan — glej čudo! — prebudil se je svež. Spal je vso noč, torej ga komar ni vznemirjal. Pogledal je pod strop.

V mreži je čepel pajek. Poleg nje pa je — zapleten v pajčevino — visel komar.

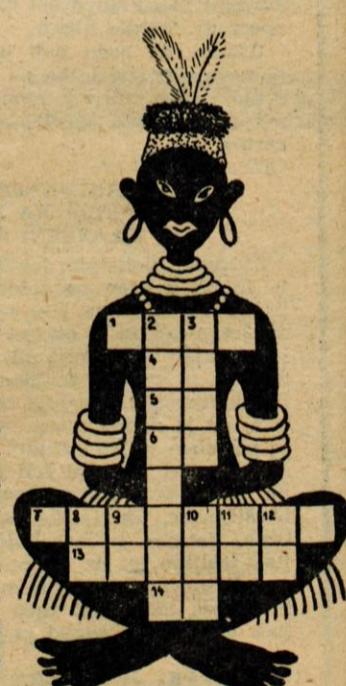
»Kako si ga ujel?!«

»S potrpljenjem, o kralj!,« je menil pajek in z zadovoljstvom izplil komarju zadnjou kapljico kraljevskie krv.

KRIŽANKA ZAMORČEK

Vodoravno: 1. brez nje
ga ne bi razlikovali dobre
hrane od slabe; 4.
ploščinska mera; 5. veznik;
6. veznik; 7. jurišati
na sovražnika; 13. dežela
črncev; 14. samoglasnik in
soglasnik.

Navpično: 2. najmanjše
žilice (lasnice); 3. z njim
se okoriščamo pri atomski
energiji; 8. dva enaka
samoglasnika (začetni črki
našega pesnika); 9. začetni
črki priimka in imena
našega največjega pesnika;
10. kadi se iz ognja;
11. znak za akuzativ; 12.
kazalni zaimek.

Domača naloga

Na, tu imas, ker Cenc ni hotel vzeti. Moj stric je župan. Čičarinja leži v Istri. Ta riše lepo. Miha je izdeloval ecet. Ko si obuje rijave copate, gre klepet koso. Velike grude ne smeš kopati. Zalkaj se seli? Škarje mi daj, Darika! Juha je dobra. Lev sitka za divjačino na skalni trdi. Nasel sem gobe v košari. Boječ je kot zajec. Anka riše naš zavod. Nikdar še nisem šel v Kranj. E, Cene, pridi vendar!

Pionirji, veste, to nalogo je napisal tovarš Kolar in pravi, da je v tehle stavkih skritih kar šestnajst primkov naših znanih pesnikov in pisateljev. Ali bi mu verjeli, polzikste! V prihodnji številki boste lahko odkriji, kje ste se zamazali.

ODVOZLANE ZANKE IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

Rešitev križanke »ZVONČEK«

Vodoravno: Nil, petek, ona, mn, ar, log, arena.

Navpično: Tito, ne, lena, pomlad, kartam, nor, kepa.

Še o smrtni nezgodi Karla Pasičnjaka

Po Lescah in okolici se širijo najrazličnejše govorice v zvezi z nesrečno smrto Karla Pasičnjaka, ki je bil zaposlen kot gradbeni delavec pri Splošnem gradbenem podjetju na Bledu. Karel Pasičnjak je bil poročen, oče petih otrok, 28. marca pa so našli njegovo truplo v Savi pri žagi pri Lancovem. Sirijo se najrazličnejše vesti o nasilni smrti Pasičnjaka. Iz Tajništva za notranje zadeve v Kraju smo prejeli naslednja pojasnila:

Karel Pasičnjak in Zoltan Pongrac sta 23. marca šla po cesti iz Lese proti Bledu vinjena. Pasičnjak se je na križišču cest pred trgovino »Izbira« v Lescah obrnil in podil otroke, ki so se smeiali njuni negotovi hoji. Otroci so se razbežali, nakar je Pasičnjak stopil k Francu Avseniku, šoferju Tovarne verig in Francu Snoju, železniškemu strojevodju iz Lese, ju izviral in žalil z neprimernimi izrazi, nato pa udaril Avseniku po glavi. Ta mu je udarec vrnil, nadaljnji pretep pa sta preprečila Rudi Bohinc in Franc Pušnik iz Lese.

Pasičnjak in Pongrac sta nadaljevala pot proti Bledu, vendar se Avsenik in Pušnik nista mogla zdržati in šla za njima. Kmalu sta ju s kolosi prehitela in ju nato pričakala nad savskim mostom pod Lescami. Svoje jeze nista znala krotiti in nadaljnje z leskovko palico Pušnik Pongracu, Avsenik pa Pasičnjaka, ki je stekel čez levi breg ceste proti Savi. Pasičnjak terena ob Savi ni poznal, zato je padel v okoli 20 m globok prepad v Savo. 28. marca so našli njegovo truplo ob sotočju obrež Sav pri Lancovem. Posebnih poškodb po sodnomedicinski preiskavi, ki bi bile lahko vzrok njegove smrti, niso ugotovili, zato ni vzrokova za govorice nasilnemu umoru. Voda ga je nesla nekako 2 km in gre po vseh dosedanjih ugotovitvah za nesrečen slučaj, ki se je končal z utopitvijo.

Seveda do vsega tega ne bi prišlo, če bi Avsenik in Pušnik znala obvladati svojo trenutno jezo, če ne bi brez potrebe napadla delavca na cesti, ju pretepal, Pasičnjak pa je pri tem padel čez prepad v Savo. Teren je na tem delu nameč zelo neugoden, ker Savo spodjeda breg, za kar Pasičnjak ni vedel, Avsenik pa je ta del dobro poznal, ker ga imajo njegovi starši že daje časa v najemu. Vsekakor pa del krivde pade tudi na Pasičnjaka in njegovega tovariša, ker sta bila precej vinjena.

Zapisel na red

KJE JE SANITARNA INŠPEKCIJA?

Skozi Kamno gorico teče potok, v katerega se stekajo odpadne vode gnojničnih jam. Poleg tega imajo ribiči nad vaso ribogojnico. Ko je vsa ta zmes v potoku, zajemajo vaščani vodo za uživanje, zato ker je v vasi samo en javni vodnjak, drugi pa je pokvarjen že nekaj let.

Sprášujemo se, kje je sanitarna inšpekcija, ki je prva poklicana, da čuva zdravje ljudi? Zakaj se ne prepreči dotok gnojnega v potok? Zakaj se pusti ribičem, da gojijo ribe nad vaso? Skrajni čas je, da se temu napravi konec. Kdo bo odgovoren, če pride v vasi do epidemije zaradi vode?

P. J.

Pred težavno odločitvijo

KANDIDAT SE V POKLICNI SVETOVALNICKI POGOVARJA S SVETOVALCEM, KI UGOTAVLJA NJEGOVE ŽELJE, NAGNEJNA IN ZANIMANJE

Ješe (oba T) 2:0, polfinale: Svoljšak : Kranj 2:0, Dolenc : Tomc I 2:0 in finale: Svoljšak : Dolenc 2:0. Vsega je bilo 28 moških.

10 žensk je bilo precej enakovrednih. Po precej razburljivih igrah je zmagala Sloškan (T), ki je v polfinalu premagala Vencelj (T) 2:0 in v finalu Kovačič (M) 2:1.

Pri mladincih (24) so Triglaviani imeli odločilno besedo. V finalu sta igrala Tomc I : Ješe (oba T) 2:0, v polfinalu pa je Ješe premagal Znidarja (J) 2:1, Tomc I pa Dolenca (T) 2:1.

Med pionirji so Jeseničani dosegli drugo mesto. Njihov igralec Kavčič je zasedel prvo mesto.

Vsega je nastopilo preko 90 igralcev in igralcev iz sledenih klubov: Jesenice, Partizan - Žirovnica, Triglav, Sava, Mladost iz Kranja, Storžič - Golnik, Partizan - Medvode, Partizan - Žiri in domači Partizan. R. S.

MILADINCI TRIGLAVA DESETIČ PRVAKI SLOVENIJE

Svojevrstni rekord so preteklo nedeljo zabeležili mladinci namiznoteniškega kluba »Triglav«. Na enajstem ekipnem prvenstvu Slovenije za mladince so Kranjčani osvojili prvo mesto, potem ko so najprej v svoji skupini premagali Maribor 5:3, Fužinar 5:1, Jesenice, Ilirijo in Elan 5:0, v finalnem srečanju pa še Ljubljano s 5:3.

Na turnirju v Ljubljani je nastopilo enajst ekip, ki so tekmovalo najprej v dveh skupinah, kjer je vsaka ekipa igrala z vsako, nato pa so igrali še za prvo, tretje in peto mesto. Tako je končni vrstni red letosnjega

V ROJSTNEM KRAJU KOMUNISTIČNE PARTIJE SLOVENIJE

NA ČEBINOVEM JE POMLAD

Na Čebinovem je spet pomlad. Skrit svet nad trboveljskim in zagorskim revirjem se je odel v pisano barvo zgodbnjega cvetja in cvetočih dreves. Zemlja je preorana in posejana. Vsak dan je prikupejša. Gologlavci otroci, ki se pode okrog skromnih hiš, se radovedno ozirajo za nam. »Ali nas hočete slikati? Da, tam za telim hribčkom je tista hiša!«

Na Čebinovem prihaja zadnje čase mnogo ljudi iz doline. To so funkcionarji, nekdanji borci in razni delavci.

Bilža se 18. april — 20. letnica ustanovnega konгрesa KPS.

* * *

Obstali smo pred hišo številka 4. Pozdravili smo se z gospodinjo Pavlo Barlič. Moža Antonia na doma. Že skoro tri tedne leži tam doli v trboveljski bolnišnici. Zadnje čase ga bolezen vse bolj daje. Prav zavoljilo tega se je moral odreči tudi odborniškemu mestu v občinskem ljudskem odboru v Trbovljah.

»Še sedaj se živo spominjam tiste noči pred dvajsetimi leti,« nam pripoveduje žena. »V tejel sobi se je zbral moenda okoli 35 ljudi. Mož je bil

navzoč, jaz pa seveda ne. Takrat sem mislila, da je to čisto običajen sestanek, tek, kakršnih je bilo pri nas že več. Tovariši so prihajali z vseh strani. Prvi še v mraku, zadnji pa precej pozno. Ko so bili že vse zbrani, se ni bilo tovariša Kardelja. Končno je tudi on prišel. S spremiljevalcem sta v zaraščeni poti močno zašla.«

V konferenčni sobi, je danes še vedno vse tako kot je bilo takrat, pred dvajsetimi leti. Sčasoma jo bodo preuredili v muzej, poslopje pa dvignili še za eno nadstropje.

*

V hišo se je pripodila mala posvojenka Inka, bistro in zgovorno dekle. Pravi, da ji je tu zelo prijetno.

Bilžajo se opoldanske ure. Barličeva čakajo še razna dela v kuhihni. Poslovimo se.

Na poti srečamo starega trboveljskega komunističnega Forteja. Hiti na Čebinovo, da se pomeni o raznih delih, ki jih še treba opraviti v teh dneh.

V nedeljo, 21. aprila, bo tu gori veliko slavje. Revirčani in ostali bodo praznovali lepo in pomembno obletnico. -jak

KAKŠEN POKLIC BOM IZBRAL?

Solsko leto gre h koncu in v razredih, kjer se otroci odločajo za nadaljnjo živiljenjsko pot, je živahn razburjenje. Ali bodo nadaljevali šolanje na višji gimnaziji, ali pa se bodo odločili za strokovne šole, obrtne poklice itd. Odločitev je težava, odgovorna in večkrat usodna, saj je od nje največkrat odvisen uspeh in zadovoljstvo v živiljenju. Mladi ljudje se morajo odločiti za poklic sredi pubertete, ko jim še manjka potrebna zrelost, ko še ne poznajo in ne znajo kritično ocenjevati svojih zmožnosti za posamezen poklic.

Mnogi se niti ne zavedajo važnosti in posledic te odločitve, zato jih moramo pomagati vse, ki se zanimamo za živiljenjsko pot mladibine, predvsem pa še starši.

Pri svetovanju mladini moramo poznavati otrokov osebnost. Voditi ga moramo tako, da bo pravilno presojal svoje zmožnosti, da bo kos reševal vse živiljenjske potrebe, ko jih še manjka potrebna zrelost, ko še ne poznajo in ne znajo kritično ocenjevati svojih zmožnosti za posamezen poklic.

Izbira poklica je za marsikoga zelo težava. Dandanes zahteva vsek poklic določeno znanje, zato je nepravilno gledanje nekaterih staršev, ki jim je vseeno, s kakšnim uspehom otrok konča razred. Glavno jim je le, da konča obvezno šolanje, pa čeprav je v tem času končal le štiri ali pet razredov osnovne šole. Pri takih otrocih, ki nimajo zadostne šolske izobrazbe, je izbira poklica še težavnješa. Večkrat se usmeri otrok v določen poklic zaradi tradicij, predvsem pa so škodljivi nekateri predstodki o »boljših« in »slabših« poklicih, lov za trenutno večjim zaslužkom itd.

Zaradi takega ravnanja se kasneje razdirajo učne pogobe, posamezniki menjajo poklice, ne najdejo osebnega zadovoljstva, posledica so tudi razne nesreče pri delu itd.

Dandanes izbire poklica ne moremo več prepustiti naključju. Strokovno moč pri izbiri poklica lahko nudijo posamezniki poklicne svetovalnice, ki že

nekaj časa svetujejo vsem, ki so jim nasveti potrebiti. Tudi poklicna svetovalnica pri Okrajinu posredovalnici za delo v Kranju, se trudi, da bi posameznikom čim bolj pomagala pri odločitvi za živiljenjsko pot.

Vsačko, ki je dokončal šolanje in išče nasvet za nadaljnjo pot, se lahko priglasi v svetovalnico. Tu ga psihološko pregledajo. Najprej se pogovori s psihologom — poklicnim svetovalcem, ki ugotavlja zanimanja, zagnjenja, veselje, pa tudi osebne lastnosti posameznika, ki vplivajo na zadovoljstvo opravljanje posameznega poklica. Nato kandidat na podlagi tega razgovora resuje naloge, da tako psiholog pretehta njegove telesne in duševne zmožnosti, tehnično znanje, ročno spretnost itd. Izbira nalog je odvisna od poklicev, za katere kandidat kaže zanimanje. Pri tem je treba upoštevati tudi zagnjenja k priučljivosti. Rezultati, ki se kažejo, so že smernica, ki kaže, ali so kandidatove osebne zmožnosti v skladu z njegovimi zagnjenji, željami in zanimanjem.

Vendar to še ne zadostuje. Vsačega kandidata pregleda še zdravnik, ki ugotovi telesne in duševne zmožnosti posameznika. Vsač kandidat se seznamni tudi z vrstami poklicev, ki bi jih z ozirom na njegova zagnjenja in zmožnosti lahko opravljali. Ko izločimo poklice, ki za kandidata niso primerni, nam običajno ostane še majhno število, ali celo en sam poklic, ki kandidat najbolj ustreza. Na podlagi odgovorov na vprašanja in preizkusov o kandidatovih zmožnostih in primerjavami z zahtevami poklica lahko ugotovimo, ali je poklic primeren ali neprimeren. Seveda o popolnoma točnih svetovanjih skoro ne moremo govoriti, prav gotovo pa poklicno svetovanje marsikom pokaže pravo pot, vpliva na počevanje delovne storilnosti, zmanjšuje nezgode in ustvarja osebno zadovoljstvo. K. F.

V Bohinjski Bistrici

ob 10. uru Bohinj : Prešeren pionirji, služb. Rozman

ob 16. uru Bohinj : Bled, služb. Rozman.

V Lescu ob 8.45 minut

Prešeren : Škofova Loka mlad., služb. Legat.

V Kranju igrišče Mladosti ob 10. ur 15 min.

Mladost B : Tržič B, služb. Bitenc Fr.

Igrisče Triglava predtekma k ljublj. prim. ligi

Triglav B : Triglav A pionir., služb. določi Triglav.

V Senčurju pri Kranju ob 13. ur Svojšča : Mladost mlad., služb. Erzin.

V Tržiču ob 8. ur

Tržič : Mladost pionir., služb. določi NK Tržič.

V Naklju ob 14. ur — Duplje : Naklo, služb. Feldin.

V Škofiji Loka ob 16. ur 15 minut

Škofova Loka : Prešeren, služb. Bavdaž.

V SREDO 17. APRILA 1957

ob 17. ur Naklo : Tržič pionir., služb. Feldin.

V Kranju igrišče Triglava ob 16.30. ur Triglav A : Duplje pionir., služb. določi Triglav.

Igrisče Mladosti ob 17. ur Mladost : Triglav B pionir., služb. Bitenc Franc.

ROMAN
SLIKANICA
ZANIMIVOSTI
FIJM

ZADNJA SHIRAW

"Bom že gledal, da bo vse prav," je spravljivo rekel Dominik. Kmalu potem se je družina razšla spati. Dominik tudi. Samo stric Miklavž je še dolgo stal pred hišo in zamišljeno strmel čez vodo, tja, kjer je tema požirala obrise zaraščenih bregov. Megle so se pretrgale in visoko nad strmi nami so se prelivale zvezde kakor mogočen slap.

"Odjuga bo pritisnila, ker je vzelo meglo. Morebiti bo celo snežilo," si je rekel. Pogledal je v temi proti spodnjemu vigencu. Vzdignjeno kolo je počastno viselo nad vodo.

"Zdaj ga bomo torej spustili," je pomisli. V živo ga je peklo, ker je moral ubogati Dominika, ki je Zgončev, Zgončevih pa nikoli ni maral. Ko bi se vsaj mogel odtrgati od hiše, ko bi se mogel odtrgati od hiše, ko bi se imel kam predejati! Dobro je vedel, da ne more nikamor odtod. Doslej je še nekako šlo, ker je delal v bratovi kovačnici. Zdaj mu bodo ukazovali takile, kakor Dominik...

Greblo mu je po srcu, najlažje bi bil jokal od žalosti, ki je ni mogel nikomur razdeti. Zakaj ga že vse življenje zanjujejo in odrivajo? Zakaj nikoli ni bil toliko močan, da bi se postavil na lastne noge in začel novo življenje? Ali je res vsega kriva pijača... prekleta? Ko bi ne pil, bi bil mož, ljudje bi ga spoštovali. Zdaj bi lahko vodil kovačnico in pradal robo, denar bi pritekal v hišo, poplačali bi dolgov, pomogli bi si. Ljudje v Kropi bi govorili: "Glej, Miklavž je rešil domačijo, brez njega bi šlo vse v nič!" — In Zgončev bi se nikoli ne šopiril tod!

Prekleta pijača!

"Nikoli več je ne pokusim!" si je zatrdiril. "Tista pijanost po bratovi smrti je bila poslednja. Še sem toliko mož, da ne bom več pil, če sem sklenil!"

Odločni sklep ga je potolažil in dokaj miren je šel spati.

V hiši je ugasnila zadnja luč. V trgu so lajali psi. Voda je šumela pod stoječimi kolesi in nad tihim trgom, stisnjénim v ozko dolino, so šle zvezde svojo brezkončno pot.

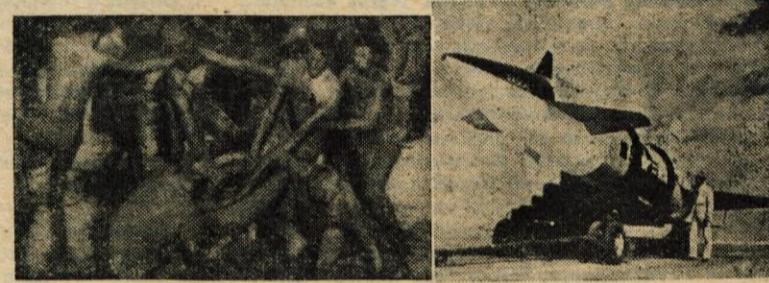
IV

Gašperinova Ana je stala v kuhinji pri oknu in gledala po trgu. Pravkar se je vrnila noter, v nosnicah je še čutila topli jug, ki je zavel čisto nepričakovano in topil sneg. Glejala je skozi okno, kako teče od strehe in se zdrznila, ko se je s truščem posul snežni plaz.

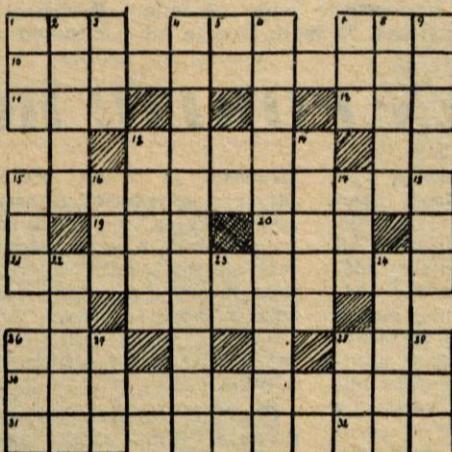
Bil je pustni torek in trg se je pripravljal na veselo pustovanje. Ana je poslala Uršo v prodajalno po nekaj drobnarij, ki jih je potrebovala in zdaj je nestrpoč čakala nanjo. V mentri je že vzhajalo testo za štruklje, na ognjišču je vredla svinska gnjat, zraven je brbotalo kislo zelje in na pladnju so čakale s slanino pretaknjene pečenice, da jih bo spekla za večerjo. Vse je bilo pripravljeno za malce bahaško gostijo, samo bobe je še treba umesiti. Urša je imela prinesti nageljniovih žbic in cimeta za kuhan vino.

Ko je stala pri oknu in čakala deklo, je videla kako trg polagoma oživlja. Mimo je šel cigan, bil je eden tistih, ki so imeli v Kropi domovinsko pravico in se jih občina nikakor ni mogla znebiti. Na verigi je imel medveda, zadaj je stopala ciganka z rešetom za darove. Medved je nosil okrog vratu natvezo kraguljčkov, bil je mršav in star, prav nič se ni menil za gručo otrok, ki ga je spremiljala z glasnim krikom.

Pred kratkim smo objavili sliko ameriškega dirigiranega izstrelka PASCAL med poletom — takšen pa je na tleh. — Bitka za avtomobilsko zračnico je priljubljeni šport ameriških študentov. Da je bolj »zanimiv«, se odigrava v sim bolj blatni jami.

Križanka 3

VODORAVNO: 1. moško ime (ljubkov); 4. kratica naše organizacije; 7. bolest; 10. srednješolska; 11. žensko ime; 12. mongolski vladar; 13. počasi (v glasbi); 15. geografski pojem (starejša oblika); 19. števnik (ženski sp. mn.); 20. kuga; 21. vrstilni števnik; 25. pokristjanjeni Egipčani; 26. zvišana nota; 28. izraz za star (tujka); 30. nekaj, kar je nepristno, narejeno le za oko, uporabljamo, kadar govorimo o takih stvareh v prispevku (pridevnik m. sp.); 31. strast (4. skl.); 32. druga (starejši izraz).

NAVPIČNO: 1. turški plemenitnik; 2. avstralski pes (podivjan); 3. oblika pomožne glagola; 4. prebivalce starega mesta na Balkanu; 5. Inicialke prosvetitelja in borca za pravice koroških Slovencev (1809 do 1892) (Prilemek in pridevki); 6. nauk o sestavih; 7. Naziv nogometnega kluba; 8. gazela; 9. industrijska rastlina; 13. zatič, zatič; 14. obvezni; 15. del oblike; 16. neobhoden pripomoček za igro »hokej na ledu«; 17. Kratica za sestavni del naše države; 18. važna tekočina; 22. Ime zelo razširjenega mazila; 23. kratica za športni forum v Kranju; 24. izraz s področja kvaritanja; 26. zapor (srbsko); 27. številko; 28. osebni zajemek; 29. v parih.

REŠITEV KRIŽanke STEVILKA 2

VODORAVNO: 1. vaja, 4. soda, 7. vic, 8. Nil, 10. oda, 12. ceh, 13. rabin, 14. arca, 16. Izak, 18. lak, 21. ZN, 22. arak, 24. Ramiza, 26. dim, 28. Rim, 29. svetec, 31. Gina, 34. RA, 35. gol, 37. kota, 39. Eva, 41. kinin, 42. Tot, 43. akr, 45. jak, 46. tam, 47. tona, 48. Avar.

NAVPIČNO: 1. vinar, 2. AC, 3. anal, 4. slikar, 5. do, 6. Ada, 7. veza, 9. Ibar, 11. arza, 12. CI, 15. an, 17. kadet, 19. mimik, 23. kit, 25. mig, 27. magija, 29. Sava, 30. ona, 32. notar, 33. atom, 34. re, 36. Likta, 38. at, 40. akt, 44. ro, 46. ta.

2. Oraž in žuradje - Pt.

no govoril slovensko pri proslavi petindvajsetletnice zasluge ljubljanskega župana Janeza Hradeckega. Govor mu je napisal pesnič dr. France Prešeren. Po promociji za doktorja prava 1852 je stopil v finančno službo in se poročil s pesniko Josipino Urbančičevom - Turnograjsko.

Spomladi 1861 je bil izvoljen v deželni zbor, ki ga je kot svojega zastopnika poslal v državni zbor na Dunaj, kjer se je neutrudno boril za pravice svojega naroda. Komaj 43 let star je 14. avgusta 1870 umrl v Radauju pri Dunaju. Njegovo truplo so prepeljali v domovino in ga z vsemi častmi položili k večnemu počitku na domačem pokopališču.

V Kamni goricu se je 9. septembra 1792 rodil naš znani slikar Matej Langus (umrl 20. oktobra 1885 v Ljubljani). Zanimivo je, kako je Matej prišel do svojega poklicka. Ko je bil star 18 let, je opazoval v Radovljici celovškega slikarja Schreibersa, ki je slikal grofu Thurnu sobe. Farbovo zanimanje za slikarstvo je bilo mojstru všeč in ga je nagovorjal, naj stopi pri njem v uk. Ker pa je po očetovi smrti moral že od 10. leta dalje služiti v kovačnici kruh sebi in svojim, se je vrnil raje domov. Leto nato pa je Napoleon nabil po Kranjskem vojaške za Ilirske polke. Matej je pobegnil v Celovec in se pri Schreibersu izučil soboslikarske obrti. Kot dober mojster si je v Ljubljani toliko prihranil, da je odsel na slikarsko akademijo na Dunaj, kjer se je seznenil s pesnikom Prešernom, ki mu je do smrti ostal zvest prijatelj. Leta 1824 je odsel v Italijo in je v Rimu podrugu leta proučeval znamenite mojstre, zlasti Rafaela.

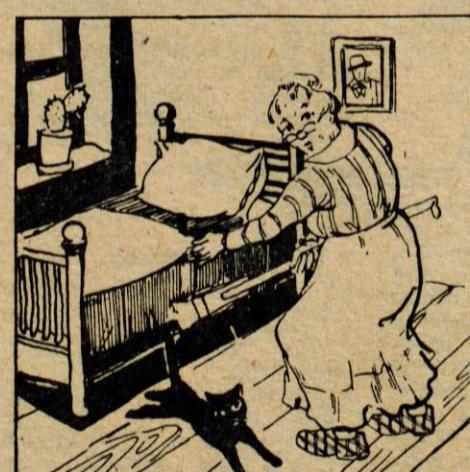
Langus je slikal na presno in v olju. Mnogo njegovih slik je ohranjenih po naših cerkvah. Obenem je bil tudi prvi slovenski posvetni slikar, plodovit prenosni portretist (Lastni portret, Matija Cop, Primčeva Julija, Poljukar).

V Kamni goricu sta bila tudi rojena zoolog in biolog Franc Mengeš (1876–1916) in Leopold Kordes (1808–1879), pesnik, pisec črtic in kritik.

2

TOMOVE PRIGODE

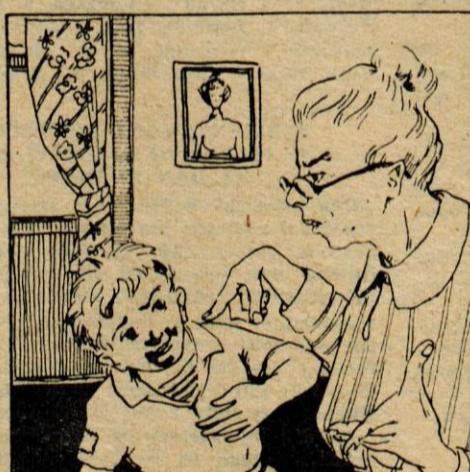
PRIREDIL: IVAN ABRAM

5.

"Tom!" — Tetka Polly je poklicala fanta. — "Tom!" — Nič odgovora. "Tom!" — Vse tisto... »To-o-o-om!« In spet nič. »Kje neki je le? Da se mu ni kaj zgodilo?« Nataknila si je očala in za hip umolknila. — "Le počakaj me, smrkavec ti grdi!" Prijela je metlo in segla pod posteljo. Toda ničesar drugega ni bilo tam razen mačke.

Vzrvnala se je in lovila sapo od prevelikega napora ter še enkrat zaklicala: »To-o-o, To-o-oom!«

6.

Zdajci je za njo zašumelo... Bil je Tom. — "Glej ga no, lumpa, kjer si pa bil?" — »V hiši,« je Tom nedolžno odvrnil. »Kaj si pa počel v hiši?« — »Nič!« — »Nič?« Le poglej se v ogledalo. S takimi ustimi in rokami, menda nisi na miru sedel. S čim si se pomazal? — »Ne vem, tetka!« — »O, jaz pa vem. Z marmelado si se. Ne vem, kolikokrat sem ti že zabičala, da pusti marmelado pri miru, če ne... Daj mi šiba, da Ti malce vest izprašam.«

7.

Siba je zaživila po zraku. Položaj ni bil za Toma nič kaj rožnat. »Za boga, teata, ozrite se malo.« — Dobra in naivna tetka Polly, ki jo Tomove potegavčine niso in niso izučile, se je res ozrla. In ko se je zasukala, je fant že zbežal in izginil kot kafra, splezal na visoko obcestno ograjo in že ga ni bilo več! — Tetka Polly pa je obstala in se kislo nasmehnila...

8.

Toda le za hip. Takoj nato jo je pograbila sveta jeza: »Kar gre naj! Se bo že vrnil. Bo že prišel domov. Vendar tokrat ne bo ušel kazni, prav zares da ne. Jutri, čeprav je sobota, bo moral delati. Ga bo že izučilo. Drugi fantje bodo imeli prost... — Le kako to, da me njegove lumperije še niso izučile? Eh, predobra sem z njim. Kadarkoli ga udarim, mi hoče kar srce počiti!«